Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 121 (1371) ♦ Четвер, 4 липня 1996 року ♦ Ціна договірна

Учора був день жалоби

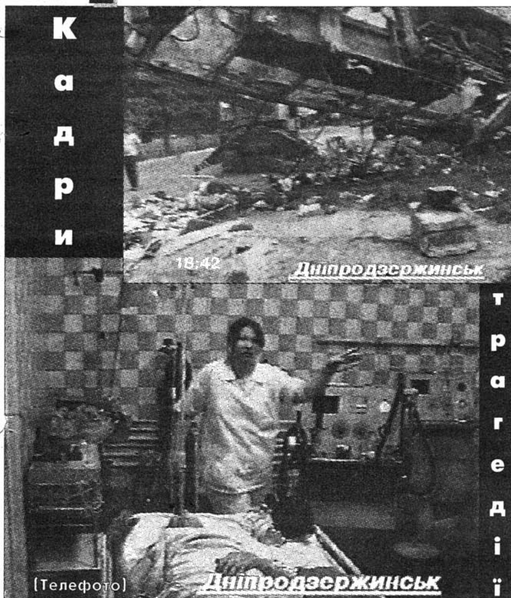
Хвилиною мовчання Верховна Рада України вшанувала пам'ять загиблих під час катастрофи, що сталася 2 липня в Дніпродзержинську, висловила співчуття їхнім родинам і близьким, усім постраждалим в цій аварії.

За рішенням Президента України, 3 липня було оголошено день трауру. У зв'язку з цим глава держави відмінив офіційний прийом з нагоди прийняття нової Конституції України та інші урочисті заходи.

За дорученням Президента Урядову комісію з розслідування причин аварії очолив перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець.

Щире співчуття потерпілим та їхнім сім'ям висловив уряд України.

Трамвай біди

(Телефото)

Другого липня о 17 годині 57 хвилин у Дніпродзержинську сталася страшна трагедія. На розі вулиці Чапаєва і проспекту Аношкіна зійшов з рейок трамвай маршруту 2-А. На великій швидкості вагон перекинувся. За попередніми даними, як повідомляє прес-служба обласної Ради, постраждав 121 чоловік. Причому 29 пасажирів загинуло, а 87 з тяжкими травмами було терміново доставлено в дніпродзержинські міські лікарні. Трьох із них врятувати не вдалося. Іншим надають посилену медичну допомогу, а 15 чоловік виписано на амбулаторне лікування. Медичні заклади, де перебувають потерпілі, забезпечені усім необхідним, і медикаментами також. Залучено найбільш кваліфікованих фахівців Дніпродзержинська та області.

Причини катастрофи розслідуються: працює одразу кілька оперативно-слідчих груп, створених прокуратурою, міліцією та СБУ. Почала роботу й урядова комісія на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Василем Дурдинцем. Поки що не зрозуміло, як трапилося таке страшне лихо.

Тим часом безперебійно працюють обласний і міський штаби на чолі з виконувачем обов'язків глави Дніпропетровської облдержадміністрації Миколою Деркачем і головою Дніпродзержинської міської Ради Сергієм Шершньовим, які надають максимально можливу допомогу потерпілим та сім'ям загиблих.

З перших хвилин після аварії до урядової комісії, в обласний та міський штаби звернулися і продовжують звертатися десятки і сотні трудових колективів та громадян, виявляючи бажання допомогти потерпілим та їх рідним усім, чим можна — коштами, медикаментами, власною кров'ю.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.
Дніпродзержинськ.

Співчуття Президента

Президент України Леонід Кучма направив телеграму виконувачу обов'язків глави Дніпропетровської облдержадміністрації Миколі Деркачу. В телеграмі Л. Кучма висловив співчуття рідним і близьким потерпілих внаслідок катастрофи трамвая в Дніпродзержинську. «Мною дано доручення про надання допомоги потерпілим і створення урядової комісії для розслідування причин аварії», — йдеться в телеграмі. Л. Кучма доручив керівництву Міністерства охорони здоров'я залучити кращих лікарів для надання допомоги потерпілим, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Співчуття Прем'єр-міністра

Зі словами скорботи і глибокого співчуття з приводу важких випробувань, які випали на долю рідних і близьких загиблих у Дніпродзержинську, звернувся Прем'єр-міністр Павло Лазаренко.

Він запевнив, що Кабінет міністрів вживає усіх можливих заходів для надання потерпілим невідкладної медичної і матеріальної допомоги, щоб хоч якось зарадити людському горю. Урядова комісія на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Василем Дурдинцем має надзвичайні повноваження щодо вирішення всіх питань, пов'язаних з аварією, з'ясування її причин та надання всебічної допомоги. Найкращі медики України зроблять усе, щоб полегшити біль.

Парламентська хроніка

Бюджетні орієнтири визначили

Ранкове засідання 3 липня

Парламент визначився з ідеологією Державного бюджету на 1997 рік, ухваливши так звану Бюджетну резолюцію, яка має стати орієнтиром під час формування проекту бюджету в уряді та Комітеті з питань бюджету.

Як відомо, напередодні депутати висловили ряд критичних зауважень щодо Бюджетної резолюції, а під час пленарного засідання голова Комітету з питань бюджету Микола Азаров, повідомивши депутатам про опрацювання поданих матеріалів, запропонував розглянути і ухвалити Бюджетну резолюцію. Зупинимося лише на основних, на наш погляд, моментах цього документа. Передусім треба сказати, що в ньому йдеться про надання гарантованого державою рівня соціальних послуг та соціального захисту з урахуванням затвердженої вартісної величини межі малозабезпеченості, першочергового фінансування пенсій та допомог малозахищеним верствам населення. Заплановано досягти скорочення дефіциту бюджету, який становив би 5 відсотків валового внутрішнього продукту.

(Закінчення на 2-й стор.).

Допомога постраждалим

Під головуванням першого віце-прем'єр-міністра Василя Дурдинця відбулося позачергове засідання постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Було докладно розглянуто питання про хід ліквідації наслідків ураганів та смерчу, що сталися в Україні наприкінці минулого місяця.

Дано відповідні доручення щодо термінової матеріальної та фінансової допомоги областям, які постраждали через ці стихійні лиха.

Комісія проаналізувала також, як реалізують невідкладні протиепідемічні та протипожежні заходи. Наголошено, що керівники міністерств, відомств, облдержадміністрацій нестимуть персональну відповідальність за невиконання рішень комісії, спрямованих на запобігання різного роду катастроф та мінімізацію наслідків стихійних лих.

Урожай-96

Зелені жнива на жовтій траві

На 30-40 відсотків менше від плану буде заготовлено на Луганщині сіна й сінажу. Сіяні багаторічні трави, природні луки через тривалу посуху (температура повітря часом сягала за 40 градусів) — невисокі й недостатньо соковиті. Сіна в області поки що заготовили третину до плану. Найкраще справи йдуть у Станично-Луганському районі. Деякі господарства в цьому районі, а також у Новопсковському та Свердловському, завдання виконали. Першими впоралися з планом заготівлі сінажу господарства Лутугинського району. Тоді як, приміром, у Біловодському районі лише зуміли закласти в сінажні траншеї п'яту частину потрібного. Що ж, погода на всіх одна, а результати праці, як бачимо, різні.

У номер

Подбаємо про європейську безпеку

Сьогодні українська делегація на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом відбуває до Швеції на п'яту сесію Парламентської Асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Сесія триватиме п'ять днів.

Передбачається, що у Стокгольмі Олександр Мороз проведе близько десяти двосторонніх зустрічей, зокрема матиме бесіду з главою шведського парламенту.

Претензій немає, а проблеми розв'яжемо

Вітаючи у Києві колег із Кишинева — народних депутатів — членів комісії з міжпарламентських зв'язків з Україною на чолі з заступником голови фінансово-бюджетної комісії парламенту Республіки Молдова, головою товариства українців Миколою Олійником, — перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко під час офіційної зустрічі виділив головні питання, які потребують розв'язання. Серед них — економічне співробітництво наших держав, можливо, у рамках своєрідного митного союзу, більша «прозорість» кордонів та тісна інтеграція. На увагу заслуговує також відродження науково-технічного союзу двох країн тощо.

Розв'язанню цих проблем сприятиме активізація роботи відповідних міжпарламентських комісій.

Поділяючи думку українських парламентаріїв, пан Олійник ще раз підтвердив точку зору офіційного Кишинева: Молдова не має жодних територіальних претензій до України. І в майбутньому нам необхідно лише зміцнювати взаємовигідні дружні відносини.

Злочинців карати будемо

«Скасовувати смертну кару в Україні зарано,» - заявив журналістам віце-президент Парламентської Асамблеї Ради Європи, голова Комітету у закордонних справах та зв'язках з СНД Верховної Ради України Борис Олійник.

Наша держава ні в якому разі не хоче порушувати зобов'язання щодо мораторію на застосування смертної кари, але через розгул злочинності нині не може погодитися на її повне скасування. Така була позиція української делегації на сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Борис Олійник зазначив, що прогрес у цьому складному питанні є. Але остаточне рішення щодо смертних вироків приймати зарано.

Парламентська хроніка

УЖЕ ПРОСЯТЬ НЕ БИТИ... КОНСТИТУЦІЄЮ ПО ГОЛОВІ

Денне й вечірнє засідання 2 липня

Дещо іншого повороту набрав розгляд проекту Бюджетної резолюції після того, як народний депутат Олексій Шеховцов, скориставшись правом законодавчої ініціативи, подав свій проект резолюції. Цей документ, на його думку, збалансованіший, менш декларативний, передбачає, по-перше, придушення інфляції, істотне зменшення податкового преса на вітчизняного товаровиробника, і, по-друге, гарантії зняття блокади підприємств численною армією контрольних органів.

Щоправда, сумлінність Олексія Шеховцова, з якою він виписав механізм подолання податкового преса, дала підстави декому завважити, що його проект Бюджетної резолюції підміняє власне самий бюджет. Та й щодо проекту, запропонованого від постійного Комітету з питань бюджету, що його представляв Микола Азаров, думки також висловлювали протилежні. Навіть представники одного політичного крила в парламенті, коли, наприклад, соціаліст Анатолій Моцпан висловився «в принципі погодитися з суттю» цього документа, а комуніст Володимир Мосієєнко розкритикував цей документ ущент.

Не вплинуло і нагадування Миколи Азарова про необхідність прийняття Бюджетної резолюції цього дня з тим, щоб вкластися у встановлені законом строки розроблення проекту держбюджету. Народні депутати не проголосували за жоден з проектів і вирішили відправити на доопрацювання з тим, щоб комітет М. Азарова врахував найпринциповіші положення проекту О. Шеховцова і наступного дня зранку виніс на голосування.

Зате майже одностайно рішуче й однозначно парламентарії висловилися щодо давно наболілого питання — позбавити повноважень народних депутатів України, які не перейшли на постійну роботу до Верховної Ради. Фактично без обговорення прийнято запропоновану Головою Верховної Ради Олександром Морозом постанову. Вона передбачає запропонувати тим народним депутатам, які не перейшли на роботу до ВР, до 4 липня написати заяви про такий перехід або ж про складення своїх повноважень; доручити Голові ВР звернутися у місячний термін до суду із заявою про дострокове припинення повноважень тих депутатів, які не виконують цієї вимоги. Передбачено також звернутися до Президента України з пропозицією до 5 липня подати інформацію про тих народних депутатів, які виявили бажання продовжити працю в органах виконавчої влади, а постійному Комітету з питань правової політики і судово-правової реформи 3 липня подати проект закону про зміни і доповнення до Цивільного процесуального кодексу щодо порядку розгляду у судах заяв про дострокове припинення повноважень нардепів у разі невиконання ними вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності.

На цьому тлі лише подив й посмішки викликала привселюдна пропозиція одного з народних обранців не бити, як він висловився, Конституцією по голові тих депутатів-урядовців, які її приймали, а нині начебто не мають зовсім часу визначитися, з ким бути.

Затим парламент прийняв постанову, якою визнано таким, що втратив чинність шостий пункт постанови ВР від 26 січня 1993 року «Про стан виконання законів і постанов Верховної Ради з питань правопорядку і заходи щодо посилення боротьби із злочинністю». Йдеться про те, що з метою запобігання спекуляції та зловживань державним закладам торгівлі було заборонено продавати вітчизняні лікеро-горілчані, коньячні і тютюнові вироби, цукор, лікарські препарати, товари дитячого вжитку. Як вплинула ця заборона, ми всі тому свідки. Державна торгівля кинулася торгувати імпортними спиртним і цигарками, а вітчизняна продукція або пішла через руки базарних спекулянтів, або залежувалася на складах. З українською горілкою і тютюном повелися «гуманніше» і вже 15 вересня 1995 року постановою ВР про порядок введення в дію Закону про акцизний збір визнано таким, що втратив чинність згаданий шостий пункт. Та лише щодо цих «життєво потрібних» товарів, а товари для дітей, цукор і лікарські препарати залишилися забороненими. До рішення перекреслити весь шостий пункт нині спонукали об'єктивні обставини — розрегулювання торгівлі, скасування централізованого формування і регулювання ресурсів цих товарів для споживчого ринку, пошук інших законодавчих регуляторів торгівлі тощо.

Продовжуючи пошук джерел поповнення доходної частини бюджету, парламент розглянув ще один законопроект з економічного блоку — «Про ставки акцизного збору та ввізного мита на деякі товари, продукцію». В переліку 18 груп товарів, що підпадатимуть під чинність цього закону в разі його прийняття. З метою захистити вітчизняного товаровиробника передбачено також звільнити тимчасово, до 2000 року, від оподаткування акцизним збором такі вітчизняні товари, як кольорові телевізори, магнітофони, меблі, шоколад та інші продукти, а також бензин та дизпаливо. Однак коли врахувати, що на наших нафтопереробних заводах пального виробляється лише 30 відсотків від потреби, а решта завозиться з близького і далекого зарубіжжя, то виходить, що ті 70 відсотків пального із запровадженням акцизного збору автоматично подорожчають, а господарствам його і так купувати нема за що. Це одразу помітила і заявила господарник зі стажем народний депутат Катерина Ващук. І аргумент доповідача, що на низькооктановий бензин, від А-72 до А-80, акцизні ставки будуть порівняно не високі, для більшості народних обранців був малопереконливий. Прийнявши законопроект у першому читанні, вони відправили його на доопрацювання в комітет з тим, щоб проголосувати його наступного тижня. Отож для тих, хто хоче запастися пальним за нинішніми цінами, є в запасі принаймні тиждень.

У постійних парламентських комітетах до наступного вівторка опрацьовуватиметься і законопроект про кошторис Національного банку України на 1996 рік. Незважаючи на зауваження доповідача, голови правління НБУ Віктора Ющенка про те, що порівняно з поданим у грудні 1995 року проектом кошторису Нацбанку нинішній скорочено на 15 трильйонів карбованців, або на 30 відсотків, обговорення також було прийняте недовірою. І народних депутатів певною мірою можна зрозуміти: адже, як зазначив голова одного з профільних депутатських комітетів Віктор Суслов, досі у Верховної Ради не було ефективного апарату контролю за діяльністю НБУ. А коли не знаєш, як і куди пішли торішні гроші, то тим паче вагаєшся, скільки й на що треба витрачати цьогорічні. А загалом це той випадок, коли й головному банкірові країни доводиться випрошувати, як кажуть, копійку на прожиття.

Насамкінець вечірнього засідання у парламенту дійшли руки ще й до законопроекту про кооперацію, котрий, за нагадуванням головуючого на засіданні, чекав другого читання півроку. Власне, потрібно розглянути лише шість принципових статей, але пропозицій було стільки, що обговорити їх так і не встигли — перенесли на наступне засідання.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Криму обирають Президента Росії

По виборах Президента РФ у Криму створено 14 виборчих дільниць: по одній в Сімферополі, Ялті, Феодосії та II — в Севастополі, на Чорноморському флоті. У списки для голосування внесені прізвища більше 22 тисяч військовослужбовців ЧФ і членів їхніх сімей. Це в основному військовики строкової служби, які прибули з Росії. Що ж до адміралів, офіцерів, прапорщиків та мічманів ЧФ, то лише близько 10 відсотків з них є громадянами Росії і мають право обирати свого Президента. Решта 90 відсотків — громадяни України.

Як повідомив нашого кореспондента голова сімферопольської виборчої дільниці № 165 по виборах Президента РФ, консул—радник Генерального консульства РФ в Одесі Олександр Желєзніков, вибори в Криму відбуваються організовано, при сприянні місцевої влади. Він нагадав, що у першому турі виборів на півострові взяли участь 23 тисячі 937 чоловік, в тому числі 2543 за відкріпленими посвідченнями. Тепер, на думку Желєзнікова, у зв'язку з великим напливом відпочиваючих з Росії, цифри будуть значно більшими.

Який буде вибір?

Учора відбулося голосування у другому турі виборів президента Росії. Хто з двох кандидатів переміг — нинішній глава держави Борис Єльцин чи лідер лівих сил Геннадій Зюганов? Поки що відповіді немає.

Долю держави певною мірою вирішували і в Києві: в консульський відділ посольства РФ ще зранку прийшли голосувати росіяни, які працюють в Україні, перебувають тут у відрядженні чи відпочивають. Який буде їх вибір?

Бюджетні орієнтири визначили

(Початок на 1-й стор.)

Прагнення депутатів забезпечити неемісійне покриття дефіциту бюджету все ж таки видається, і не лише голові комітету Миколі Азарову, нереальним. Тому і не знайшла підтримки пропозиція Сергія Терьохіна замінити положення про емісійні джерела фінансування положенням про продаж цінних паперів, адже розрахункова сума дефіциту бюджету становитиме 475 трильйонів карбованців. Бюджетна резолюція передбачає шляхом зменшення податкового тиску стимулювати виробництво, а також водночас істотно скоротити кількість пільг зі сплати ПДВ, мита. Передбачено запровадити на початку наступного року податок на нерухоме майно громадян та статутні фонди підприємства усіх форм власності, що здаються ними в оренду, удосконалити шлях прийняття відповідного закону, порядок удосконалення витрат на собівартість продукції.

Отож з ухвалення Бюджетної резолюції, можна вважати, розпочалася робота над бюджетом 1997 року, над моделюванням нашого життя в майбутньому.

Депутати погодилися із зауваженнями Президента України до Закону України «Про рекламу», ухваливши нову редакцію ст. 21 цього закону, присвячену обмеженню реклами тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Передусім її заборонено на телебаченні й радіо, а також на продукції та друкованих виданнях, призначених переважно для тих, кому не виповнилося 18 років. Таку рекламу не можна використовувати на титульних сторінках газет, обкладинках журналів та інших періодичних видань. У цій статті закону передбачено досить багато заборон і умов використання реклами тютюну та алкоголю і, зокрема, зазначено, що рекламодавці зобов'язані спрямувати на виробництво соціальної рекламної продукції про шкоду куріння та вживання алкоголю не менш як 5 відсотків коштів, вилучених на розповсюдження ними в межах України реклами їхньої продукції.

На друге повторне читання парламент направив законопроект про споживчу кооперацію.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Вітчизняний стиль

До багатства — власною ходою

ВАТ «Шепетівський м'ясокомбінат» — одне з небагатьох в Україні підприємств м'ясопереробної галузі, яке за умов загального спаду виробництва не тільки залишилося на плаву, а й поступово нарощує обсяги випуску продукції.

Після корпоратизації Хмельницького виробничого об'єднання м'ясної промисловості Шепетівський м'ясокомбінат протягом деякого часу працював за умов оренди. Згодом колективу держава надала можливість піти на приватизацію виробництва. І відразу на базі комбінату створили акціонерне товариство відкритого типу. Зміна форми власності принесла й підвищення продуктивності праці, й свободу виробничої діяльності.

В результаті структурної перебудови сталися відчутні позитивні зміни. Хоча на потужність 1990 року вийти ще не вдалося, проте обсяги виробництва за 1995–96 роки збільшилися на 109,6 відсотка порівняно з попередніми роками. Як запевняють на комбінаті, підприємство найближчим часом спроможне запрацювати на всю потужність. Для цього передовсім намагаються розв'язати проблему з сировиною.

Тут не сидять склавши руки, а постійно шукають нових постачальників і споживачів. Крім того, намагаються створити власну сировинну базу, надають матеріальну підтримку колгоспам, що постачають худобу. Завдяки цілеспрямованій політиці керівництва асортимент продукції збільшився майже до ста найменувань.

У шепетівців проблем з покупцями немає. Замість втрачених зв'язків налагоджуються нові, ще вигідніші. Шепетівську продукцію добре знають у країнах СНД, Європи і, звісно, в Україні. Проте співпраця з вітчизняними споживачами ускладнюється їхньою неплатоспроможністю.

Не забувають тут і про день прийдешній. Колектив на чолі з директором Ольгою Солодкою розпочав реконструкцію ковбасного цеху, обладнання для якого придбав у провідних європейських компаніях — в Австрії та Голландії, що дасть можливість не лише збільшити випуск продукції, а й довести її якість до світових стандартів.

Узагалі оновлення відчувається на комбінаті скрізь: заасфальтовано територію, причепурилися будинки цехів, готують до реконструкції побутові приміщення. На підприємстві стали до роботи служби маркетингу, дизайну, зовнішньоекономічних відносин, провадиться робота з цінними паперами тощо. Навіть під потужним податковим пресом підприємство працює у три зміни і забезпечує собі прожитковий мінімум. Але вже помітні ознаки того, що невдовзі воно стане багате.

Олександр ЛЮКОВ.

Шепетівка.

ЇДУТЬ ДО НАС ЗА... ЯКІСТЮ

У степовій Врадіївці — райцентрі, що на півночі Миколаївщини, добре знають відкрите акціонерне товариство «Врадіївська райагропромтехніка». Тепер це найпотужніше підприємство. Але стало воно таким не одразу.

— Головне те, що не розгубилися, не занепали духом, — каже генеральний директор Анатолій Бондаренко. — Перші зусилля були спрямовані передовсім на збереження колективу, фахівців, умільців-раціоналізаторів. Якби ми все це втратили, то сумніваюсь, чи змогли б зараз вистояти. Гуртом вижили, бо змінили підхід до роботи і сам принцип господарювання — колектив став власником.

Гордістю врадіївців є цех з виготовлення гумових виробів. Їх тут випускають майже 200 найменувань для різних сільгоспмашин. Виконують також індивідуальні замовлення, новим вид робіт з ізоляції труб.

— Якість відмінна, а тому і їдуть до нас чи не з усієї України, — каже А. Бондаренко.

Завдяки вмінню місцевих майстрів техніка сільгосппідприємств не простоює.

На знімку: пресувальники-вулканізаторники Сергій Кравченко та Сергій Харченко з генеральним директором ВАТ «Врадіївська райагропромтехніка» Анатолієм Бондаренком.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Приїхали!

Поїзд часів застою

Вже нікого, напевно, особливо не здивуєш тим, що в українському залізничному господарстві чимало безладдя. Протягом останнього часу не вщухає критика на адресу залізничників не тільки з боку пасажирів організацій, засобів масової інформації, а й керівництва держави.

На це існують об'єктивні причини. Багато вокзалів занедбано, технічний стан рухомого складу незадовільний. До того ж, з різних об'єктивних і суб'єктивних причин порушується графік руху поїздів.

Це, так би мовити, лише глобальні прорахунки. Якщо зосередити увагу ще й на дрібних недоліках, картина взагалі буде невтішна. Мабуть, недаремно Президент України Л. Кучма, відвідавши київський вокзал, дав негативну оцінку його стану.

Чи змінилося після цього щось на краще? Я гадаю — ні. І ось чому.

27 червня із Сімферополя до Києва вирушив пасажирський поїзд № 334, в більшості вагонів якого протягом всього рейсу не було води і не працювали туалети. Про сучасне сервісне обслуговування пасажирів годі й казати. Загальну картину цієї «подорожі» доповнювало те, що за сто кілометрів від Києва поїзд затримали на 4 години!

Не позаздриш численним пасажирам з дітьми, які прибули на київський вокзал о другій годині ночі, коли вже не працював міський транспорт.

Сподіватимемося, що осіб, причетних до цієї ганебної поїздки, буде притягнуто до адміністративної відповідальності. Та чи не варто було б подумати про відповідні законодавчі акти щодо фінансових компенсацій пасажирам у випадках, коли їм задано морально-психологічної і матеріальної шкоди, певних незручностей з вини залізниці?

До речі, керівникам, відповідним службам Міністерства транспорту України не завадило б вивчати пропозиції та прохання пасажирів, критичні зауваження преси, а не створювати перешкоди до кабінетів високого начальства. Звичайно, якщо апарат міністерства — за справжній порядок на залізниці.

Олександр БОРЩЕВСЬКИЙ, член Спілки журналістів України.

У номер

● *Крим*

Оздоровниці Ялти переповнені

Усі профспілкові оздоровниці об'єднання «Ялтакурорт» заповнені на 100 відсотків, а деякі санаторії, пансіонати та будинки відпочинку працюють навіть з перевантаженням. Річ у тому, що батьки здебільшого приїжджають з дітьми без путівок на них і оформляють все на місці.

За яку ж суму грошей сьогодні можна відпочити? Найдешевша путівка в пансіонаті «Кострополь» (місце в кімнаті без зручностей) — 17 доларів за добу. Найдорожчий відпочинок серед профспілкових оздоровниць «Парус». Тут номер з усіма зручностями коштує понад 50 доларів. Середня ціна вартості відпочинку в оздоровницях профспілок становить 23 долари за добу. Зауважимо, що плату приймають лише в українських карбованцях за наявним на даний час курсом американського долара.

● *Херсон*

Без тісноти і образ

Ще один ринок площею 6000 квадратних метрів відкрито в обласному центрі. Власне, він є філіалом міського речового ринку, який не в змозі задовольнити попит городян. Новий ринок може вмістити 500 продавців, 120 автомашин.

Біля залізничного вокзалу споруджують офіційний продуктовий ринок, який матиме назву «Залізничний».

Опитування місцевих соціологів показують, що приблизно 70 відсотків городян проводять цілі дні на ринках.

● *Рівне*

Пальчики оближеш

На базі рівненської облспоживспілки пройшов День якості у системі споживчої кооперації України. На дегустацію було представлено більше 100 видів продукції — хліб, булки, макарони, ковбаси, консерви, напої. Комісія лише п'ять з них повернула «на доопрацювання», решта рекомендовано до виробництва.

Що ж, незабаром буде облизувати пальчики і сільський споживач, бо на сьогодні у сільському магазині можна спіймати хіба що облизня.

● *Донецьк*

Напруження за напруженням

Таких перебоїв у енергопостачанні, які почалися на Донеччині, область не знала навіть узимку. Річ у тому, що шахти щоденно споживають кількість електроенергії, еквівалентної 25–26 тисячам тонн вугілля, а відвантажують лише 20 тисяч тонн «чорного золота». Ця невідповідність, а також заборгованість підприємств за електроенергію у 3 трильйони карбованців призвели до того, що потужність енергії для промисловців і селян області обмежується на 150 мегаватт щодоби. Однак обмеження не стосується вугільників.

● *Харків*

Відтепер — площа Конституції

Враховуючи історичне значення прийняття Верховною Радою Конституції України, одну з головних площ міста, яка досі мала назву площі Радянської України, Харківський міськвиконком перейменував на площу Конституції.

Спорт

«Шахтарю» нічого не світить?

Футбол. Другий матч у розіграші Кубка Інтертото донецький «Шахтар» провів на своєму полі з білоруською командою «Атака-Аура». В першому турі мінчани з великим розривом програли на своєму полі «Ротору», що налаштувало гірників на легку перемогу. Упевненості в цьому додав швидкий гол Яксманицького, що стався на 4-й хвилині. Але вже в першому таймі мінчани зрівняли рахунок (Дорошкевич, 32), а за п'ять хвилин до фінального свистка Малєєв забив у ворота «Шахтаря» вирішальний м'яч – 1:2.

У другому матчі 7-ї групи, де виступає «Шахтар», швейцарський «Базель» переміг у Туреччині «Антальяспор» — 6:2. «Ротор» був вільний від гри.

Лідирує у 7-й групі «Базель» — 4 очки, у «Ротора» та «Атаки-Аури» — по 3 очки, у «Шахтаря» — 1 очко, у «Антальяспор» — 0.

***

Відбувся пропущений матч у першій лізі. «Динамо-2» на своєму полі завершило матч з охтирським «Нафтовиком» нічиєю — 0:0. Після цього кияни з 72 очками перемістилися на 6 рядок турнірної таблиці.

«Едельвейс» і «Дружба» гратимуть у Будапешті

Ось уже кілька років гра в баскетбол на вулицях «три на три» робить фурор в усьому світі. Баскетбол просто неба (стрітбол) стає стилем життя. І його створив «Adidas».

Це другі чудові змагання, які зорганізували «Adidas — Україна» і клуб «Київ-Баскет», відбулися у столиці України. Місцем проведення став величезний майдан перед Національним спорткомплексом «Олімпійський». Зібралися 512 команд (торік було 355) із Києва, Білої Церкви, Донецька, Харкова, Броварів, Фастова, Кременчука, Нікополя, Тернополя, Житомира, Вінниці і Сімферополя. Це — тисяча п'ятсот тридцять шість учасників, які змагалися в турнірах у дев'яти вікових групах на 25 майданчиках.

Головний турнір — для 16–20 річних. Адже переможці здобували право виступати на чемпіонаті світу із стрітболу, який відбудеться 15–17 вересня в Будапешті. У дівчат найсильнішою виявилася студентська команда киянок «Едельвейс», яка, до речі, на чемпіонаті світу в Барселоні була четверта. У хлопців першість виборола київська «Дружба».

Цікаві і дуже гострі були поєдинки серед гравців, старших за 21 рік. Скажімо, у фінальному матчі, де змагалися «БЦ-10» (Біла Церква) і київський «Будівельник», були представлені гравці команд вищої ліги. За киян, які програли 7 : 14, виступали Андрій Костко, Андрій Ромс, чемпіони України—96 і президент клубу Ігор Діденко. Відбувся і спеціальний турнір для працівників посольств, в якому грали дипломати з Хорватії, Чехії, країн Прибалтики (об'єднаний колектив), США. Саме дві команди із США зустрілися в фіналі. «Американські качки» перемогли «Дядечка Сема» — 16 : 7.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У номер

● *Київ*

Станемо союзниками?

Сьогодні розпочинається дводенний офіційний візит міністра оборони Австрійської Республіки Вернера Фассльабенда. Передбачається, що він зустрінеться з Президентом України Леонідом Кучмою, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком, міністром оборони Валерієм Шмаровим, а також з головою Комісії Верховної Ради з питань оборони і національної безпеки Володимиром Мухіним. Обговорюватимуть напрями розвитку двосторонніх відносин і проблеми європейської безпеки.

● *Тайбей*

Одна формула – два погляди

Тайвань ніколи не погодиться на возз'єднання з Китаєм за пропонованою Пекіном моделлю «одна країна, дві системи», заявив президент Тайваню Лі Денхуей. Він висловив сумнів у тому, що Пекін сам зможе дотримуватися своєї формули об'єднання.

● *Нью-Йорк*

Вітаємо!

Сьогодні в Сполучених Штатах Америки відзначають національне свято — День Незалежності. Країна здобула самостійність 1776 року, і відтоді завоювала авторитет у світі завдяки проведенню політики демократії та захисту прав людини. Четверте липня вважається найграндіознішим святом в США.

● *Ер-Ріяд*

За добру справу і грошей не шкода

Державний департамент США пропонує нагороду до 2 мільйонів доларів за інформацію про осіб, які несуть відповідальність за вибух бомби поблизу казарм «Хобар» у Саудівській Аравії.

● *Брюссель*

Можемо залишитися без оселедців

Європейський Союз за узгодженням із Норвегією різко обмежив вилов оселедця в Північному морі на найближчі півроку. Цей захід вжито після тривоги, піднятої вченими. За їхніми даними, нині запаси оселедця в морі і особливо в протоках Скагеррак і Каттегат знизилися до найменшого рівня після 1970 року, коли довелося зовсім відмовитися від її промислу на чотири роки.

● *Делі*

Робити бомбу треба швидше

Керівники Пакистану ухвалили рішення про прискорення виконання національної програми ядерних досліджень. Експерименти на пакистанських ядерних об'єктах буде скеровано не лише на створення «ісламської атомної бомби», а й на опрацювання інших видів зброї масового знищення.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Усім австрійським женихам вистачило українських наречених

ПРОТЯГОМ чотирьох днів у Києві та Одесі відбувалася третя австрійська економічна місія, результати якої торговий радник посольства Австрії в Україні пан Рудольф Талер визнав як цілком успішні.

—Образно кажучи, — трохи жартує пан Талер, — це було схоже на велике сватання, де для всіх чудових українських наречених випало по кілька не менш привабливих женихів: обирай до вподоби.

А коли казати всерйоз, то в Україну прибули 27 австрійських фірм, які бажали віднайти тут партнерів, причому в усіх галузях — від сировинної і переробної до машинобудівної і банківської.

Цікаво, що серед 800 зустрічей, які відбулися між австрійськими і українськими підприємцями, жодної випадкової не було, бо всі учасники вже із запрошеннями одержали пакет документів з окресленим колом інтересів, запитів і пропозицій. Та й пан Талер відзначає, що, порівнюючи першу місію, яка відбулася три роки тому, з останньою, спостерігається очевидний прогрес: українські фірми відзначалися чіткою спрямованістю і спеціалізацією, не бралися за все і не прагнули встановити контакти відразу, наприклад, із металургійними фірмами, і з тими, хто виробляє пакувальне обладнання.

Економічна місія —захід специфічний: якщо хоч п'ять відсотків учасників укладуть угоди, то це вже грандіозний успіх. Як правило, учасники приїжджають, щоб установити контакти, зробити своєрідну розвідку з тим, щоб мати партнерів на майбутнє. Щоб придивитися: що продають і що купують у магазинах, чого там не вистачає, як поводяться люди на вулицях, як вони одягнуті, яким транспортом дістаються на роботу чи на відпочинок. Усе має значення.

А ще, щоб одержати з перших вуст інформацію про економічну ситуацію в країні, закони, які тут прийняті. Австрійські підприємці таку можливість мали: під час організованого торговим представництвом засідання «круглого столу» взяли участь урядовці, представники різноманітних відомств нашої країни. І переконалися, як стверджує пан Талер, що український уряд робить усе можливе, щоб зарубіжні підприємці та інвестори приходили в Україну.

І вони приходять. Один з результатів австрійської місії в Україні: підписано угоду з Київським заводом сантехнічних виробів. Віднині це підприємство співпрацюватиме з однією із фірм і випускатиме обладнання, доукомплектоване австрійськими вузлами. Ця продукція відзначатиметься високою якістю і досить помірними цінами на неї.

—Що далі? Готуємося до наступної місії — перерви в цій справі бути не може, — каже пан Талер. — Торгове представництво систематично видає економічний бюлетень, який містить інформацію щодо австрійських підприємств, які мають інтерес до співпраці з українськими колегами. Ці бюлетені надсилають і потенційним партнерам, і у відділи зовнішньоекономічних зв'язків обласних держадміністрацій, з якими торгове представництво має тісні зв'язки. До речі, у проведенні місії вони взяли щонайактивнішу участь. А у вересні у Львові проходитиме австрійсько-український симпозіум з проблем сільського господарства, де буде також встановлено і стенд торгового представництва, щоб українські виробники і споживачі продукції могли ознайомитися з пропозиціями австрійських фірм і пошукати серед них партнерів.

Валентина ПОЛІЩУК.

Свята земля благословляє

СЕРЕД незалежних республік колишнього Радянського Союзу найбільш перспективною для співробітництва ізраїльські дипломати вважають Україну. З дня відкриття посольства у серпні 1993 року розгорнулася широка діяльність на всіх «дипломатичних фронтах»: політичному, економічному, культурному.

Наші народи багато що об'єднує: спільні сторінки історії, спільна мова (як у прямому, так і в переносному значенні), спільне бажання побудувати суверенну державу і розвинути економіку. Зрозуміло, деяка різниця у ментальності заважає співробітництву, та й у кожної країни зараз своїх турбот по зав'язку. В Ізраїлю вони пов'язані з безпекою, в Україні — з економікою. Але навіть незважаючи на це зв'язки міцнішають.

Основою відносин залишається економіка. Наші країни неначе спеціально створені, щоб доповнювати одна одну. Ізраїль — центр наукоємної промисловості, яка потребує ринків збуту. Україна — колос важкої промисловості, зацікавлений у «тонкій технології». Існує ще й величезна кількість спільних програм, орієнтованих на треті країни.

Співробітничаємо на всіх рівнях. Починаючи з малого бізнесу (подивіться, скільки ізраїльських продуктів харчування в українських магазинах!) і закінчуючи великими проектами, як-от розробка магнезиту в районі Мертвого моря за використання українського обладнання.

Такі ж кроки здійснюються і в сільському господарстві. Десятки українських фахівців пройшли курси підвищення кваліфікації в Ізраїлі, закупили там техніку для ланів, створили спільні підприємства з переробки продукції.

Є взаємний інтерес у співробітництві систем ВПК, телекомунікацій, фармакології. Товарооборот між нашими країнами зріс з 1994 до 1995 року на 75 відсотків, становивши майже 96 мільйонів доларів США.

Зроблено багато, але ще більше планується. Ми покладаємо великі надії на недавно створену торгову палату «Україна—Ізраїль» — важливу підмогу в розвитку економічних зв'язків між обома державами. Їх активізує і набуття чинності двостороннього торговельно-економічного договору, ратифікованого недавно українським парламентом. Введення більш надійних гарантій для іноземних інвесторів у вашій країні залучить більше підприємців із Тель-Авіва.

У галузі культури також пройдено перший етап: створена договірно-правова база. Хочу відзначити вихід у

світ номера одного з кращих українських журналів «Всесвіт», присвяченого ізраїльській культурі. У Тель-Авіві виступав ансамбль Вірського. У дні святкування річниці незалежності Ізраїлю в Україні виступав ансамбль нашої армії.

Значну роль у розвитку культурних зв'язків відіграють ізраїльські культурні центри, що діють під егідою посольства у Києві, Харкові, Одесі, Дніпропетровську. Вони своєю повсякденною роботою ознайомлюють усіх бажаючих з культурою, історією та сучасним життям Ізраїлю.

Проте і в галузі культурних зв'язків, і в економіці, і в політиці результати тьмяніють перед перспективами. І я переконаний, що і тут їх реалізація — лише питання часу.

Зеєв Бен-Ар'є,
радник посольства Ізраїлю в Україні.

Загрібати гроші лопатою...

Вигоду, як відомо, можна дістати з будь-чого. Цей нехитрий принцип українські бізнесмени швидко взяли на озброєння. Кмітливим оком глянули на юрби безробітних та «середньооплачуваних» інженерів, і... одну за одною почали створювати фірми та фірмочки з працевлаштування за кордоном.

Запрошують хто куди: збирати грецькі апельсини, няньчити американських дітей, підмітати берлінські вулиці. Незважаючи на те, що українське Міністерство праці не підписало відповідних договорів з більшістю країн зарубіжжя, а з деякими (зокрема з Німеччиною) вони ніколи не будуть підписані. Тобто влаштуватися на роботу туди можна тільки нелегально.

Усі ці фірми мають на меті лише одне: зібрати гроші і якнайшвидше зникнути. А зникають на різних етапах. Наприклад, після того, як ви оплатили проїзд до міфічного місця роботи. Але якщо вас не обдурили з самого початку, це ще не гарантує реальних прибутків. Залишившися за кордоном без дозволу працювати, ви ризикуєте бути оштрафованими і вигнаними з країни.

Про це не втомлюються повторювати посольства в Україні, зокрема норвезьке. Оголошення про «справжню роботу для чоловіків» на нафтових платформах у Північному морі, за яку платять «щонайменше 4 тисячі доларів щомісяця», не мають під собою жодних підстав. Норвегії досить власних безробітних.

Проте багато молодих людей готові піти на будь-яку авантюру, аби заробити за кордоном. Домовляються з конкретними господарями кафе, фермерами, які за копійчану (пробачте, центову) платню наймають українців. Уряди західних держав, звичайно, намагаються протистояти напливу дешевої робочої сили, «закриваючи» кордони. Тоді не тільки заробітчанину, а й туристові важко.

Чи можна домовитися щодо працевлаштування іноземних громадян на державному рівні? Теоретично, так. Але на практиці жодна країна не дасть українським робітникам таких високих соціальних гарантій, яких вимагає наша держава. Тим паче, що далеко не всім на Заході потрібні наші сильні, але не завжди вмілі руки.

Оксана ГАЛЬЧЕНКО.

Конфуз

Прокол у протоколі

Преса Киргизії усе ще сміється з міністра фінансів Кемільбека Нанаєва, повідомляє Киргизьке національне агентство телекомунікації та інформації. А привід для насмішок дав сам пан міністр. Адже на церемонію офіційного підписання угод з делегацією Японії, у присутності президента республіки Аскара Акаєва та колег з урядового кабінету, він з'явився у розстебнутій по-піжонськи сорочці і без краватки. Це ж саме повторилося і під час іншої офіційної події.

Газета «Слово Киргизстана» закликала міністрів скинутися їхньому товаришеві на краватку...

Якщо корабель не знає, до якого берега пристати, жоден вітер не буде для нього попутний

БАГАТО хто сьогодні в Україні схильний вважати, що приказка «Обіцянка — цяцянка, а нерозумному — радість» має суто «депутатську» етимологію. Мовляв, щоб потрапити до Верховної Ради, претенденти в парламентарі обіцяли виборцям «золоті гори», а, заслуживши довіру й зайнявши місце в купольному залі, про «біди народні» відразу ж забули. Спробую дещо спростувати це твердження, принаймні перед виборцями Ясинуватського округу (Донецька область), котрі повірили й віддали свої голоси за мене. Хотів би повести мову не про ті «дуже особистісні» накази, що їх отримую під час спілкування в окрузі, — про їхнє виконання-невиконання кожний виборець знає персонально, а про «обіцянки», так би мовити, концептуальні, викладені в передвиборній програмі.

Коли починаєш розмірковувати чи обмінюватися думками щодо суспільно-політичної ситуації в державі, насамперед з людьми, незаангажованими безпосередньо у «велику політику», майже завжди доводиться розпочинати з розвіювання міфів.

Міф І: «Основний штопор — відсутність законодавчої бази»

Він полягає в тому, що виконавча влада, посилаючись на відсутність законодавчої бази, твердить: Верховна Рада анемічна, непрофесійна, консервативна, неспроможна створити і прийняти найважливіші закони, які окреслили б правове поле України й дали, отже, можливість запрацювати економіці. Це не більше, ніж гра уяви, дуже приємна для деяких політиканів: законів видано «на-гора» достатньо для того, щоб економіка працювала, якби контроль з боку виконавчої влади за їх дотриманням був належний.

У своїй передвиборній програмі я намагався довести, що «від того, як серйозно й далекоглядно новий парламент сформулює закони управління економікою, залежатиме міць держави, доля й щастя більшості громадян». Зокрема, обіцяв сприяти прийняттю закону про залізничний транспорт, законів, які захистили б сільський сектор і промисловість від повного диктату монополістів. І аванс цей «виплачено» — на сьогодні за безпосередньої участі й авторства Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку створено й уже діють чинні «Про транспорт», «Про зв'язок», «Про енергозбереження», Національна енергетична програма України до 2010 року, Кодекс торговельного мореплавства, Закон про трубопровідний транспорт — усього майже 30 законодавчих актів.

У листопаді минулого року наша комісія, щоб отримати фактологічну відповідь на ці запитання, провела виїзне засідання в Одеській області, де розглянула стан виконання Закону «Про транспорт». З'ясувалося, що на практиці він малоефективний насамперед через відсутність ряду підзаконних нормативних актів, які зобов'язані розробити Кабінет міністрів і Міністерство транспорту зокрема. Насамперед — немає Національної програми розвитку і вдосконалення транспорту, кодексів (статутів) автомобільного та залізничного транспорту в межах регіонів, не створено єдиної тарифної системи в рамках галузі, не розв'язано питання про безакцептні розрахунки із споживачами послуг транспорту загального користування тощо. Та й у Міністерстві транспорту України взагалі досі немає програми реалізації Закону «Про транспорт».

За результатами виїзного засідання комісія розробила рекомендації із семи магістральних пунктів — більшість виконавчих структур, яким їх адресовано до реалізації, лишилися «глухими».

Аналогічна ситуація і з виконанням Закону «Про дорожній рух». Наприклад, через відсутність належного контролю з боку Міністерства транспорту в багатьох автопідприємствах ліквідовано медичні служби, які покликані стежити за станом здоров'я водіїв перед виходом на лінію. Звідси ще одне пояснення невпинного зростання аварійності на наших автострадах. Лише 76 відсотків АТП мають обладнані контрольно-технічні пункти, що також дещо прояснюють картину з екологічністю нашого транспорту, його технічною безпекою, інтер'єрно-екстер'єрними характеристиками тощо.

На низькому рівні стан виконання цього закону і на підприємствах «Укрзалізниці». Для підтвердження — лише кілька штрихів, що стосуються найдорожчого — життя пасажирів: 30 відсотків переїздів не забезпечують необхідної видимості потягів, 15 — не обладнані світловими сигналниками, 6 — мають незадовільний стан настилів та під'їзних шляхів і т. ін. Тобто за таких умов господарювання, навіть за найповнішої законодавчої бази, в нашій державі завжди можна буде знайти «стрілочника», на якого «списати» безвідповідальність посадових осіб, що нерідко межує з криміналом.

Знову ж таки, керуючись даними своїх службових розслідувань, Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку, розробила ряд рекомендацій міністерствам транспорту, освіти, внутрішніх справ, Українській державній корпорації з будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг «Укравтодор», де висловила необхідність «розробити Державну програму розвитку дорожнього руху та його безпеки; створити транспортну інспекцію, яка через ліцензування автоперевезень здійснювала б функції державного регулювання транспортного ринку та контролю за дотриманням правил безпеки перевезень суб'єктами підприємницької діяльності; активізувати пропаганду Правил вуличного руху серед учнів шкіл, училищ, технікумів» і т. ін. Одначе ці офіційні клопотання про конструктивну співпрацю двох гілок влади, законодавчої і виконавчої, заради обопільного кінцевого інтересу — побудови економічно міцного, здорового, безпечного суспільства — лишилися також без «втілення у життя». І прикладів, які ілюструють гальмівний механізм дії законодавчих актів, схвалених Верховною Радою, в «досьє» нашої комісії чимало.

Міф ІІ: «Карфаген державної монополії потрібно зруйнувати»

Проповідники такої тези намагаються переконати громадян України, що всі економічні негаразди — від монополії держави на всі сфери господарського життя, через що неможливо налагодити нормальні ринкові відносини. А отже, управління, насамперед економікою, має бути замінено новими формами. І процес цей уже пішов. Але простежмо, в якому напрямку.

За даними Міністерства статистики, в першому кварталі нинішнього року серед харчових продуктів (порівняно з минулим роком) найбільше подорожчали фрукти (на 8,8%), сир (5,9%), хліб та хлібобулочні продукти (5,7%), сіль (4,6%). На 3-4% зросли ціни на масло, ковбасні вироби, борошно, тобто продукти найпершої потреби.

У сфері платних послуг найвищими темпами зростали батьківська плата за утримання дітей у дошкільних закладах (на 20,5%), тарифи на послуги пасажирського транспорту (17,1%), на 6-7% подорожчали ремонт взуття, хімчистка, послуги перукарень, закладів охорони здоров'я, ритуальних служб. Тобто в царині, далекій від розваг і розкошування.

А середня заробітна плата в розрахунку на одного працівника в кварталі становила 12083 тисячі карбованців, що на 5,5% більше, ніж у січні ц. р., та на 10% менше, ніж у грудні минулого. Це в тих, хто працює. А як жити, що їсти, за що одягатися тим, хто не працює? За даними Мінстату, в квітні ц. р. на біржах праці вишукувалися 248,8 тисячі наших громадян. А скільки ще здібних, талановитих, роботящих соромляться бути у списках безробітних. Отже, якщо ми твердимо, що здійснюємо реформи задля блага народу, а життя пересічних громадян при цьому постійно погіршується, то постає два запитання: чи так ми проводимо ці реформи і задля чийого блага?

Як на мене, головна причина такої патової економічної ситуації — не в монополії держави, а в її самоусуненні на першому етапі свого становлення від управління народногосподарським комплексом. Я не проти приватизації, про що наголошував і в передвиборній програмі. «Але при цьому нехай свіжий хліб, як і раніше, з'являється на далеких полустанках. Нехай колгоспи й радгоспи реорганізуються не на догоду ділкам і перекупникам. Нехай приватизація буде засобом зміцнення економіки, а не інструментом пограбування національного багатства».

Я не проти приватизації. Але задля блага «маленької людини» із далекого полустанку також. Адже з логіки поведінки тих, хто став «крутим підприємцем» на першій хвилі приватизації в нашій державі, добре видно: найперше потерпають незахищені матеріально і соціально. А це в перекладі, наприклад, мовою реалій залізничного господарства означає, що віддай сьогодні на відкуп нуворишам інфраструктуру залізниць, (найперше вони роздержавлять відділи робітничого постачання), завтра мешканці полустанків не отримають навіть привізного хліба, яким держава їх нині попри скруту все одно забезпечує. І основна біда в тому, що нові власники, котрі приходять на зміну державному монополісту, за невеликим винятком, геть позбавлені почуття відповідальності.

Особливо наочно все видно на прикладі діяльності Фонду державного майна, який мав би контролювати хід роздержавлення в суспільстві, не допускаючи перетворення його у злочинний процес, за якого багаті, часто не маючи на це жодних законних підстав, стають багатшими, а бідні — злиденнішими.

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу транспорту і зв'язку не раз на своїх засіданнях розглядала питання про стан приватизації об'єктів, які мають безпосередній стосунок до її профілю. Нагадаю, що Декретом Кабінету міністрів України за 31 грудня 1992 року затверджено Перелік майнових комплексів держпідприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, приватизація яких не допускається. Так, під його юрисдикцію підпадають об'єкти інженерної інфраструктури та благоустрою міст, мережі, споруди, устаткування, пов'язані з виробництвом і постачанням води, газу, тепла також. Одначе, як з'ясувалося, закони в цій державі писано не для Фонду держмайна: так, у жовтні минулого року голова Фонду Юрій Єхануров видав наказ про дозвіл на приватизацію Дарницької ТЕЦ (Київ), а керівництво обласного відділення Фонду — на приватизацію Білоцерківської ТЕЦ, згодом (знову ж таки за підписом Ю. Єханурова) дано «добро» на роздержавлення майнового комплексу тресту «Чорноморнафтогазпромбуд». І лише втручання Генеральної прокуратури, яка опротестувала і скасувала незаконні акти, зупинило ці дії.

Я не за адміністративно-командні методи управління економікою, я — за жорсткий контроль держави над зовнішньої торгівлею, сировиною, енергоносіями, продовольством, цінами на товари найпершої потреби. Тому, на мій погляд, необхідно розробити закон про управління державним сектором економіки. Для цього насамперед слід провести індексацію основних засобів виробництва. Окреслити коло об'єктів, які варто «націоналізувати». Ця пропозиція — не синдром 1917 року, а «світова практика». (Недавно делегація нашої комісії побувала у Франції, де вивчала питання державного управління економікою. Чому б нам не придивитися до випробуваного досвіду цієї високорозвиненої країни, яка розробила гнучку політику доволі успішної співпраці державного і приватного секторів). Зрештою, я, обіцяючи своїм виборцям протистояти «втягуванню в дикий ринок», не відмовляюся від своїх слів і сьогодні: я за рівні законні стартові умови й пільги під час роздержавлення. Якщо центральним апаратом Фонду держмайна в 1995 році проведено приватизацію більш як 20 об'єктів за символічними цінами (наприклад, готельний комплекс «Братислава-Десна» (Київ) продано за 5,5 млрд. крб., тоді як реальна його вартість з урахуванням індексації становила на той час 188 млрд. крб. Для порівняння: у той же час заступникові голови фонду Б. Буці, за даними Генпрокуратури, надано 4,8 млрд. крб. кредитів на придбання квартири), то винні посадові особи мусять відповідати за свої протиправні дії перед законом. А не «відбуватися» лише «звільненням з посади» чи «висловленням недовіри». Від такого «покивування пальцем» держава наша не стане «більш правовою», а в народу не додасться віри у краще майбутнє своєї країни. Тим паче, що ця держава, коли йдеться про «простого Івана», нерідко здирає з нього три шкури, а якщо мова йде про Івана-«ринковика», умови гри відразу змінюються. Наприклад, за рахунок коштів державного позабюджетного фонду приватизації в 1995 році незаконно надано безвідсоткових пільгових кредитів терміном на 15—20 років (для придбання квартир і будівництва житла) 15 керівним працівникам Фонду та його регіональних відділень на суму 21,4 млрд. крб. Однак контроль за фактичним цільовим використанням цих кредитів не здійснюється, а їх адекватне повернення, як переконують фахівці-юристи, нереальне.

Чи так само доступні нині пільгові безвідсоткові кредити, скажімо, для доярок, залізничників, шахтарів, хліборобів, які хотіли б оплатити, наприклад, навчання своїх дітей у вищих навчальних закладах, що практикується дедалі частіше? Запитання, здається, риторичне.

Зрештою, ні «ліві», ні «праві», ні радикально налаштовані екстремісти, на мій погляд, не так загрожують дестабілізувати ситуацію в країні, як неправильно продумана економічна політика, яку більшість народу не сприймає і не розуміє. А шарахання від одних крайнощів до інших лише ускладнює ситуацію. Саме тому керманичам нашої держави варто було б усвідомити одну давню істину про те, що для корабля, який не знає, до якого берега пристати, жоден вітер не буде попутний.

Міф ІІІ: «Ми йдемо «своїм» шляхом»

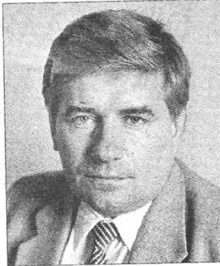
Улюблена тема останніх років — «свій шлях» розвитку. Саме тому цілком відхиляють позитивний досвід минулих років, а автоматичне перенесення набутків чужоземних народів на український грунт нерідко дає протилежні сподіваним результати. Те саме відбувається і в економіці.

Дискусії ці, як на мене, — безрезультатні. Тому що не свого шляху, очевидно, взагалі не буває: шлях Словаччини — це не шлях Чехії, шлях Бурунді — це не шлях Сенегалу, шлях України — це не шлях Росії.

Олександр КОЖУШКО,
голова Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

МОМЕНТ ІСТИНИ

ПРИЙНЯВШИ Конституцію незалежної України в стінах Верховної Ради, український парламент успішно склав один із найголовніших іспитів за весь період свого існування — іспит на державну мудрість і політичну зрілість. Тим самим, розвіявши всілякі інсинуації щодо недієздатності головного законодавчого органу країни, Верховна Рада підтвердила свій колосальний внутрішній інтелектуальний і творчий потенціал, виявила найвищу міру відповідальності за майбутнє країни, здатність за критичної ситуації, коли на карту було поставлено долю всіх демократичних процесів у державі, відкинути або, принаймні, відсунути на другий план свої різношерсті політичні й партійні амбіції і об'єднатися в головному — у бажанні й прагненні спільними зусиллями зробити Україну могутньою, квітучою демократичною державою.

І не треба на якихось мікроскопічних терезах намагатися зважувати, хто більше виграв або більше програв. Ліві чи праві. Захід чи Схід. У цій перемозі немає переможених. Переміг розум. Переміг реалізм. Перемогли всі ми разом. Увесь народ. А виграла демократія й уся Україна.

Успішним завершенням конституційного процесу Україна ще раз продемонструвала всьому світовому товариству непохитну відданість курсові демократичних перетворень у країні, вміння знаходити цивілізовані розв'язки за найскладніших, здавалося б, остаточно найзаплутаніших, майже безнадійних політичних ситуацій.

Про історичну значущість того, що сталося в ніч з 27 на 28 червня 1996 року у Верховній Раді України, судитимуть наші нащадки, представники прийдешніх поколінь. Але перші позитиви можна назвати вже сьогодні.

Нова Конституція, безперечно, внесе елемент певної політичної стабільності в суспільство. Хотілося б, щоб цей дух політичного компромісу, яким у буквальному розумінні слова було пройнято всю атмосферу в сесійному залі на момент прийняття Конституції, трансформувався і на суспільство загалом. Так, справді, на території нашої країни живуть представники різних національностей, які розмовляють різними мовами, носії різних національних культур, які сповідують різні релігії. Це ще раз підкреслює, що Україна багатолика. Але нам усім разом у ній жити. Тому головне завдання сьогодні, гадаю, не займатися безглуздими політичними спекуляціями, а наполегливо шукати шляхи до взаєморозуміння та консолідація зусиль різних політичних партій, рухів, гілок влади в напрямі економічного оздоровлення країни.

У світлі прийнятої Конституції цінність і значущість будь-якої політичної партії і громадської організації сьогодні мають розглядатися не крізь призму розпалу пристрастей, поляризації суспільства та шалених закликів до якоїсь там міфічної боротьби із заздалегідь окресленим образом ворога, а навпаки, через уміння піти на компроміс, поступившись, може, навіть якоюсь мірою своїми політичними амбіціями та принципами задля досягнення однієї високої мети – побудови суспільства, гідного людини.

Одного разу ми вже намагалися побудувати його на злі та насильстві. Тож не упустімо цього разу наданий нам історичний шанс побудувати суспільство на засадах поваги прав і достоїнств людини.

Другим позитивним моментом є те, що прийнята Конституція буде єдиним могутнім правовим базисом функціонування всіх владних структур у державі, починаючи з місцевого й регіонального рівня і закінчуючи верховною владою в Києві. А реалізація головного концептуального принципу Конституції – поділ влад на законодавчу, виконавчу та судову – дасть змогу чітко розмежувати їх компетенцію та міру відповідальності за рішення, що вони їх приймають.

Та й, нарешті, нова Конституція революцій в економіці, певно, не зробить. І завтра не знизить ціни, не підвищить зарплату, пенсію й інші соціальні виплати. Але вона закладає реальні передумови як для економічної стабілізації в країні, так і для зміни ситуації на краще в перспективі. З'явився промінь надії. Тепер усе залежатиме не лише від влади: Президента, Кабінету міністрів, Верховної Ради, а й від усіх нас, від суспільства в цілому. Від нашого бажання і прагнення всупереч різним ідеологічним поглядам, політичним і партійним позиціям об'єднатися у головному, що продемонстрував історичної ночі парламент, — у бажанні побудувати в нашій незалежній українській державі для наших дітей і внуків життя, гідне людини.

Перший внесок у подолання кризових процесів у економіці зробила Верховна Рада. Ухваливши Конституцію на сесії, вона тим самим заощадила близько 50 трильйонів карбованців, які належало витратити на проведення референдуму, не кажучи вже про ті величезні політичні втрати, що їх зазнало б наше суспільство у разі його проведення.

Сьогодні треба, як кажуть шахісти, не втратити темпу. Щоб динамізм позитивних процесів наростав. Щоб політичні дивіденди, які суспільство отримало з прийняттям нової Конституції, було підкріплено коли не відразу позитивними змінами в економіці, що практично виключено і неможливо водночас зробити, то хоча б змінами на краще в недалекій перспективі.

Здавалося б, на всі економічні перетворення в країні і насамперед на їхній стрижень — структурну перебудову економіки — потрібні величезні, просто астрономічні кошти, яких сьогодні у державній казні немає. Так, за найскромнішими підрахунками фахівців, лише для здійснення комплексних структурних перетворень потрібно кілька десятків мільярдів доларів.

Але водночас перші кроки на шляху виходу з найбільшої економічної кризи можна здійснити, якщо можна так висловитися, на безгрошових засадах. За рахунок реалізації насамперед двох чинників — найсуворішого зміцнення дисципліни та порядку, різкого піднесення персональної відповідальності кожного керівника будь-якого рівня за конкретну ділянку роботи і рішення, що їх приймають, а також посилення режиму економії в усіх сферах життя, насамперед у проведенні фінансово-кредитної та бюджетної політики держави.

Відрадно зазначити, що перші кроки нового Прем'єр-міністра П. Лазаренка, в тому числі й ряд кадрових перестановок у вищих ешелонах державної влади, засвідчують, що він також убачає успіх виходу з глобальної системної кризи на шляху підвищення організованості, дисципліни та порядку в країні. Водночас ряд заходів, спрямованих на різке скорочення кількості структур виконавчої влади, в тому числі і Кабінету міністрів, кількості закріплених персональних автомобілів свідчить про те, що режим економії буде також одним з наріжних каменів економічної політики уряду.

Під кутом зору нової Конституції сьогодні, напевно, належить і чіткіше визначитися в політиці приватизації. Безперечно, багато справедливої критики викликає сертифікатна приватизація. Але з урахуванням узагальнення і нашого, і російського досвіду ваучерної приватизації можна сказати, що при всіх численних втратах вона є необхідним кроком, необхідною умовою, необхідною передумовою створення цивілізованного ринку цінних паперів. Бажано, звичайно, щоб цей хворобливий етап було до осені поточного року завершено, і ми підійшли б до головного — грошової приватизації великих промислових об'єктів під інвестиційні проекти на конкурсних засадах. Оскільки лише вона може дати реальні кошти для здійснення життєво необхідних структурних перетворень у економіці, оновлення і модернізації виробництва.

У цьому контексті належить здійснити швидкі, рішучі і доволі сміливі кроки як для залучення іноземних інвестицій, так і для стимулювання роботи тіньового капіталу на розбудовчі цілі у країні — структурну перебудову української економіки. Це стане можливим з введенням ефективно діючого механізму банкрутства підприємств для того, щоб легалізовані кошти можна було швидко і успішно інвестувати через механізми грошової приватизації в структурну перебудову і оновлення виробництва.

Проголосивши у Конституції рівність усіх форм власності, в тому числі і приватної на засоби виробництва, ми тим самим конституційно закріпили курс на побудову суспільства здорового глузду, яке базується на мішаній економіці, де початкова форма буде одна і до наївності проста. Надати кожній людині право вибору — де і як реалізувати свої можливості, не накидаючи їй це зверху. В цьому і проявлятиметься сутність гармонії між потенційними здібностями конкретної людини і засобами або можливостями їх реалізації.

А це може дати лише суспільство з мішаною соціально орієнтованою ринковою економікою, де на рівних конкурентних засадах розвиватиметься і державна, і колективна, і акціонерна, і приватна власність. Де реально, а не на папері створюватимуться якнайсприятливіші умови для реалізації творчого, інтелектуального і фізичного потенціалу кожної конкретної людини. Де головною функцією держави буде не примушувати когось щось робити, оскільки це не його прерогатива, а навпаки, не заважати людині займатися тим, що їй насамперед економічно вигідно з урахуванням її як фактичних, так і потенційних інтелектуальних, творчих і фізичних можливостей у рамках чинних законів. А держава має, навпаки, постійно вдосконалювати власну законодавчу базу в бік щонайбільшого розширення можливостей реалізації людини як особистості.

Але для того, щоб до цього прийти, потрібно наполегливо рухатися вперед, а не тупцювати на місці, імітуючи рух. Без сумнівів, не треба ідеалізувати, шлях цей буде тернистий і нелегкий. Будуть на ньому і помилки, і прорахунки, і хиби. Але цілком упевнено можна сказати лише одне — шлях здолає той, хто йде.

Михайло ЧЕЧЕТОВ,
народний депутат України, заступник голови Комітету з питань економічної політики і управління народним господарством Верховної Ради України.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань культури і духовності розглянула поданий Кабінетом Міністрів проект закону про кінематографію.

В умовах перехідного періоду українська кінематографія переживає глибоку кризу. Різко скоротилося кіновиробництво – вітчизняні фільми займають лише один відсоток екранного часу. Загальна криза кіновиробництва поглиблюється ще й тим, що бюджетні кошти, передбачені для галузі, вчасно не виділяються. Тому необхідно прийняти закон, який врегулював би засади кінематографічної діяльності в сучасних умовах, створив необхідні правові та інші передумови для подолання кризи у кіновиробництві.

Комісія ухвалила зазначений законопроект невідкладно винести на розгляд Верховної Ради.

Відповідно до статті 5 Закону «Про митну справу в Україні» та статті 11 митного Кодексу України Комісія спільно з Державним митним комітетом України підготувала проект Постанови Верховної Ради «Про затвердження описів прапора та розпізнавального знака митних органів України». Передбачається затвердження описів, кольорових і схематичних зображень прапора, розпізнавального знака, схема зображення кадуцея, що дозволить використовувати їх митними органами відповідно до загальноприйнятої практики в уніфікованому і сталому вигляді.

Експертиза проведена комісією із залученням фахівців – членів Українського геральдичного товариства, підтвердила відповідність цих проектів науковим, професійним принципам і засадам вексилології та геральдики, їх конкурентного співвідношення з міжнародними стандартами, достатні технологічні можливості для виготовлення прапора і розпізнавального знака з метою практичного використання.

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи, розглянувши розроблений Верховним Судом України проект закону про внесення змін і доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України, що стосуються вдосконалення норм, які регулюють кримінальне судочинство, ухвалила внести його на розгляд Верховної Ради.

Обговорено проект постанови про внесення змін і доповнень до Положення про помічника-консультанта народного депутата України та про його затвердження, підготовлений **Комісією з питань регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів.** Парламентарії запропонували провести спільне засідання двох комісій з цього питання.

Комісія розглянула також питання про дотримання вимог Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» Київською міською державною адміністрацією. Відмічено, що пункт другий розпорядження Київської міської державної адміністрації від 26 листопада 1993 року «Про порядок організації і проведення в місті Києві зборів, мітингів, вуличних походів, демонстрацій, публічних богослужінь, релігійних обрядів, церемоній та інших масових громадських та видовищних заходів», який передбачає необхідність узгодження релігійних відправ не пізніш як за один місяць з міською державною адміністрацією, не відповідає вимогам статті 21 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» та Розпорядженню Президента України від 28 жовтня 1993 року «Про заходи щодо забезпечення правопорядку та нормалізації санітарної обстановки у місті Києві». Рекомендовано Київській міській державній адміністрації переглянути розпорядження і привести його у відповідність до вимог чинного законодавства, а також надати інформацію про стан релігійної ситуації в Києві. Члени комісії вважають за доцільне в жовтні цього року провести спільне з **Комісією з питань культури і духовності** засідання, на якому розглянути проблему зарубіжного місіонерства в столиці України — Києві, та рекомендувати Президії Верховної Ради прискорити розгляд проекту закону про вільність віросповідання.

Розглянуто подання Президента України про призначення суддів Ю. Кармазіна і Ю. Рощенюка суддями Верховного Суду України. Народні депутати схвалили запропоновані кандидатури і рекомендували їх для призначення Верховній Раді України.

Крім того, обговорено пропозиції щодо питань, які підлягають включенню до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України, опрацьовані за участю Верховного Суду України, Вищого арбітражного суду України, Міністерства внутрішніх справ України та Академії правових наук України.

Прес-служба
Верховної Ради України.

P.S. В дні, коли відбувалися ці засідання, комісії ВР ще не звалися комітетами.

ЗЕМЛЕ МОЯ, ЗЕМЛЕ...

Як розв'язати проблему землеустрою? Кому має належати земля? Чи є альтернатива колективному господарюванню на селі? Чи нагодують нас фермери? Яким шляхом вести реформування земельних відносин? Ці питання постійно турбують моїх виборців. Чи знайде Верховна Рада правильне вирішення проблеми землеустрою в Україні? Я сподіваюся, що знайде.

Підвалини закладаються законами, постановами Верховної Ради України, указами Президента тощо.

Прочитаймо постанову Верховної Ради «Про земельну реформу»:

«Земельна реформа є складовою частиною економічної реформи, здійснюваної в Україні у зв'язку з переходом економіки держави до ринкових відносин. Завданням цієї реформи є перерозподіл земель з одночасним переданням їх у приватну та колективну власність, а також у користування підприємствам, установам і організаціям з метою створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі, формування багатоукладної економіки, раціонального використання та охорони земель».

«Передачу земель у приватну та колективну власність, а також надання їх у користування громадянам, підприємствам, установам і організаціям у ході земельної реформи та закріплення їх прав власності або користування землею здійснювати в порядку, встановленому Земельним кодексом України».

А якщо почитаємо уважно весь закон, а потім спробуємо його сповна виконати, багато проблем буде розв'язано. А якщо ми візьмемося ще виконувати декрет Кабінету міністрів «Про приватизацію земельних ділянок», то ще однією проблемою стане менше.

Ці приклади я наводжу для того, щоб ми не шукали причин, а виконували державні документи й не робили проблем там, де їх немає.

Наше законодавство чітко визначає власників землі, але місцеві органи влади часто не виконують прийняті законодавчі акти, чим гальмують проведення реформ і перехід на нові форми господарювання.

Можливо, закріплення в Конституції різних форм власності все-таки прискорить проведення реформ, і ми зрушимо з мертвої точки. Опір реформам досить значний. Про це можемо довідатися з публікацій у засобах масової інформації. І чого там тільки немає: і землю розкуплять іноземці, а ми перетворимося на рабів, і станемо наймитами у нових поміщиків чи у фермерів, і ще багато чого можемо почути від «уболівальників за народ», — а віз і нині там. Хто хоче, той працює, шукає нових шляхів розв'язання проблем, а хто не хоче, той кричить, що роздасть землю, і тоді живіть, як хочете. Водночас треба вже взятися за реконструкцію організації праці в колективних сільгосппідприємствах, удосконалювати організацію праці, зменшувати затрати на виробництво продукції.

Час зрозуміти, що тільки члени КСП можуть розв'язувати питання діяльності господарства, а всі сторонні вказівки можуть бути прийняті як поради. Погляньмо, чи не забагато в нас управлінського персоналу? В деяких господарствах на чотирьох працівників — один управлінець. Заробітна плата спеціалістів не залежить від результатів праці галузі, яку вони очолюють, а тому зацікавленості в підвищенні продуктивності праці в них немає. У не такому вже далекому минулому запроваджували нові форми роботи: утворювали підрядні колективи, сімейний підряд, орендний і т. ін. Чи не час повернутися до праці на результат, а не на вихододень?

Як бачимо, все те, про що дехто так піклується, досить чітко вписано до закону. Хотілося б почути про те, як краще організувати роботу на тій землі, яку сьогодні мають КСП й інші власники, які так бояться, що їх позбавлять «корита», до якого вони присмокталися, а тому й не поспішають виконувати законодавчі акти.

То що ж робити з колективним господарством?

Чи так уже погано працювати в колективі, якщо за рахунок колективного господарства живе і розвивається підсобне господарство, яке є найнадійнішим засобом існування сьогоднішнього селянина? До селян я зараховую всіх: членів КСП, учителів, лікарів, працівників культури і сфери обслуговування. Адже праця кожного з них спрямована в одне річище: зробити все для того, щоб наша держава мала вдосталь харчових продуктів.

У не такі вже далекі часи, бувало, вирішить правління колгоспу продати сільській інтелігенції 50 кг зерна — і трублять на всіх нарадах і в газетах, як добре ставляться до працівників сфери обслуговування. А колгоспні пенсіонери? Чому вони повинні чекати подачки від голови правління? Хіба вони не мають свій майновий і земельний пай у КСП?

Сільський учитель навчає майбутніх механізаторів, тваринників, спеціалістів сільського господарства. А отже, сільський учитель цілком працює для села, для підвищення ефективності землекористування. І відривати сьогодні вчителя сільської школи від землі і її проблем — це означає чинити несправедливо щодо нього.

Здоров'я працівників КСП — так само важлива справа, як і знання. Продуктивність і безпека праці залежить від здоров'я працівника. То чому ж ми відокремлюємо сільського лікаря від землі? Адже він живе і працює разом з нами на селі і для села.

А чи така вже віддалена від села робота працівників сфери обслуговування і культури? Забезпечення необхідним у духовному і в матеріальному, організація зв'язку і доставка пошти, обслуговування розрахунків за комунальні послуги — це все здійснює сфера обслуговування.

Чому я про це пишу? Сьогодні постає проблема: чи мають названі мною працівники села право на пай у КСП? Декотрі кажуть, що вони мусять займатися своїми справами і ніякий пай їм не потрібний. Це так, кожен має робити свою справу, і робити її добре. А щоб робити добре свою справу, потрібно знати, що ти будеш забезпечений всім належним. І не подачкою, яку ще треба зуміти вибити, а на законній основі отримати те, що належить тобі. Чому ми забули про те, як усі ці працівники села працювали на прополюванні буряків, на городині, на всіх роботах, на які їх запрошували? То хіба не на поліпшення сільськогосподарського виробництва спрямована їхня діяльність?

Звичайно, ці працівники не отримують заробітну плату в КСП і права на майновий пай вони не мають, але право на земельний пай, як це було закріплено в законах, прийнятих Верховною Радою України попереднього скликання, вони мали. І не зобов'язані вони ходити з простягнутою рукою, прохаючи допомоги, а нарівні з працівниками КСП отримувати натуроплату за користування КСП їхнім земельним паєм.

Час уже зрозуміти, що розпаювання землі — це не розтринькування, а справедливий її розподіл між власниками, господарями землі. Розпаювання — це забезпечена старість усіх працівників села. Не подачку мають отримувати селяни, а плату за користування їхнім земельним паєм. І не повинен спеціаліст сільськогосподарського виробництва отримувати натуроплати більше, ніж рядовий член КСП, адже в нього оклад значно більший, ніж у рядового. Всі мають отримувати натуроплату за свій земельний пай. Чим більша віддача кожного гектара землі, тим більша буде натуроплата. Це спонукатиме всіх працювати так, щоб віддача гектара орної землі була якомога більша.

У розмові зі спеціалістами КСП мені заперечували, що я зрівнюю всіх. Виходить начебто, що й п'яниця отримуватиме натуроплату таку само, як і всі. Я хотів би заперечити. Кожен за свою роботу отримує заробітну плату. І вона вища в того, хто краще працює. А чи завжди зарплата спеціаліста відповідає результатам його діяльності? Але він отримує свій оклад і на заробленний карбованець натуроплату більшу, ніж той, хто орав, сіяв, збирав. Кожен має отримувати за результати своєї роботи заробітну плату, а за користування паєм — натуроплату відповідно до вирощеного врожаю. А щодо недобросовісних працівників є дуже простий спосіб. Відокремте йому його пай, і нехай господарює сам, якщо не може працювати в колективі.

З усього сказаного хочу зробити висновок: розпаювання землі не ставить за мету, як декотрі рекламують, розігнати КСП, а навпаки — дати можливість селянинові самому вибрати, як він працюватиме на землі. А об'єднавшись у колектив, залишатися все-таки господарем і прагнути працювати так, щоб його пай давав якомога більший прибуток. За свою багаторічну працю селянин повинен отримати пенсійне забезпечення, а земельний пай забезпечить харчовими продуктами. У цьому захищеність селянина.

Потрібно все-таки стати нам усім законослухняними громадянами і не відкладати виконання законів до виходу нових постанов чи вказівок, а виконувати їх. Сподіваюся, що ми подолаємо всі негаразди, відкинемо амбіції й вироблені в нас стереотипи й дамо селянинові можливість самому розпоряджатися своїм багатством — землею.

Земле моя! Ти потребуєш і повинна отримати ту велику любов і шану, яку може дати лише закоханий у свою справу хлібороб. Тільки він здатний плекати й кохати тебе так, щоб родила ти буйним колоссям, високими врожаями, буйноцвіттям трав і гаїв. А для цього хлібороб має стати господарем.

Володимир КАПУСТЯН,
народний депутат України.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією розглянула проект Закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про боротьбу з корупцією». Чому ж виникла така потреба?

У чинному Законі міститься низка положень, спрямованих на запобігання корупції. Зокрема, статтею 5 передбачено спеціальні обмеження щодо державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави (депутатів усіх рівнів, голів місцевих Рад), спрямованих на попередження корупції. Таким особам забороняється займатися підприємницькою діяльністю, виконувати роботу на умовах сумісництва, входити до складу правління чи інших виконавчих органів підприємств, організацій і установ, що здійснюють підприємницьку діяльність.

Заборона поєднувати виконання функцій держави з зайняттям підприємницькою діяльністю, підкреслювалось на засіданні комісії, не викликає жодних сумнівів. Вона зумовлена самою природою державної служби. Водночас, стаття 4 Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» передбачає, що депутат місцевої Ради здійснює свої повноваження, не пориваючи з виробничою чи службовою діяльністю. Отже, виникла законодавча колізія, за якої існують два різні підходи у регулюванні одних і тих же правових відносин, що призводить до подвійного тлумачення зазначених норм, а відтак не виключаються помилки при застосуванні закону.

Особливість правового статусу депутатів місцевих Рад, за якої переважна їх більшість виконує свої обов'язки на громадських засадах, дає підстави не поширювати на них обмеження щодо зайняття підприємницькою діяльністю, роботи за сумісництвом. Але це не повинно стосуватися депутатів, які працюють у відповідних Радах чи їхніх органах на постійній основі або займають посади в інших державних органах та їх апараті. Остання категорія депутатів місцевих Рад прирівняна за своїм статусом до державних службовців повністю підпадає під дію Закону «Про боротьбу з корупцією».

Щодо депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, то на них повністю поширюються всі обмеження, встановлені зазначеним законом, оскільки у ст.109 Конституції Автономної Республіки Крим міститься однозначна заборона займатися їм підприємницькою діяльністю.

Пропозиції щодо внесення відповідних змін і доповнень до Закону «Про боротьбу з корупцією» ініційовані і підтримані народними депутатами України та комісіями, зокрема Комісією з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування.

Прес-служба Верховної Ради України.

У депутатських фракціях і групах

ДАВАЙТЕ, НАРЕШТІ, БУДУВАТИ!

А «розбудову» залишимо політиканам

НЕЩОДАВНО на засіданні Соціалістичної фракції Верховної Ради детально обговорювали проект будівництва транспортних коридорів на території України. Що це за проект і чому його обговорювали саме у цій фракції? З цим запитанням ми звернулися до одного з лідерів Соціалістичної партії України, керівника парламентської фракції СПУ Івана ЧИЖА.

— Наша фракція, — сказав він, — увійшла до Верховної Ради і Кабінету міністрів з поданням, у якому обгрунтовано нагальну необхідність проведення проектних і будівельних робіт щодо створення так званих транспортних «коридорів» на території України.

Це зроблено у зв'язку з необхідністю визначення економічних пріоритетів держави. За оцінками наукових експертів та фахівців-практиків, у разі його реалізації проект здатний вирішити важливі соціально-економічні завдання. Зокрема, реальним стане забезпечення майже мільйона нових робочих місць, зростання зайнятості та економічної активності у зоні транспортної доступності пропонованих трас. Крім того, Україна набуде реальної змоги гідно увійти до Європейського співтовариства, пропонуючи вигідні для нього транспортні «коридори» через територію нашої країни як у напрямку Захід — Схід, так і для з'єднання найкоротшим шляхом портів Балтійського та Чорного морів.

— Але ж тут доведеться зустрітися з проблемою відведення земель під оті «коридори», регіональними інтересами, пошуками коштів, створенням специфічної інфраструктури в зоні дії стратегічних трас тощо. Як вам бачиться розв'язання цих проблем?

— Слід наголосити: Україна — європейська держава, тож повинна входити до європейської спільноти на рівних з іншими. Але досі це дається досить важко. Адже європейський ринок — організм жорсткий. Наші товари там не дуже потрібні. Та й пробитися через організаційні бар'єри, неофіційну систему стримування нових конкурентів надзвичайно складно.

Звідси завдання — увійти до Європейської співдружності з товаром, у якому були б зацікавлені усі сусідні з Україною держави. На рівні, насамперед, серйозних економічних інтересів. Такий «товар» у нас є. Це — наше геополітичне положення на карті Європи. Адже країна розміщена на найкоротшому і найвигіднішому напрямку для створення таких транспортних «коридорів», які з'єднали б Західну Європу з півднем Росії, країнами Кавказу, Середньої Азії і далі — з Індією та Китаєм. А це — свого роду відродження «Великого шовкового шляху».

Надзвичайно перспективне також з'єднання портів Балтійського та Чорного морів швидкісною автомагістраллю, що дозволить різко збільшити й прискорити вантажопотік по цьому новітньому шляху «з варягів у греки». Для нас така магістраль вигідна тим більше, що на ній буде розташована ще лише одна країна — Польща, котра також зацікавлена в одержанні прямого виходу до Чорного моря. Зацікавленість у здійсненні такого проекту вже нині виявляють, крім того, Туреччина, Білорусь, країни Прибалтики, Скандинавії.

А тепер зважимо, що практично може мати Україна в разі створення й введення в дію транспортних «коридорів». По-перше, дуже серйозні переваги в економічному й політичному діалозі з іншими країнами. По-друге, не зайво нагадати, що в усьому світі автотраси — одні з найбільш рентабельних і прибуткових об'єктів. Бо це: валютні доходи від транзиту вантажоі пасажироперевезень; різке збільшення швидкості й обсягів власних вантажоперевозок; поліпшення якості експлуатації, а відтак — і строків служби рухомого складу; розвиток прилеглих до трас територій за рахунок поліпшення транспортної доступності; суттєвий розвиток автотуризму, особливо зарубіжного; великі податкові надходження від новоствореної інфраструктури трас. Для порівняння можна навести такий приклад: за рахунок доходів від роботи отих «коридорів» держава могла б покривати витрати на закупку всіх енергоносіїв, що нині ми імпортуємо.

— Чи має Україна достатньо необхідних технічних засобів й інших можливостей, щоб упоратися з таким величезним обсягом робіт?

— Безперечно. Є техніка, будівельні матеріали, метал і цемент, з яких можна виготовляти будь-які конструкції. Якщо чогось не вистачатиме — є можливість налагодити випуск на своїх заводах. Виконання цих замовлень сприятиме відновленню роботи багатьох підприємств, а то й розширенню обсягів їх діяльності за рахунок появи нових робочих місць. Що вельми важливо за умов безробіття, яке зростає.

— В яких напрямках передбачено вести транспортні «коридори»?

— Поки що йдеться про три основні. Це: західний кордон України — Київ; Вінниця — східний кордон; Ягодин — Одеса. В західному напрямку «коридор» матиме три виходи: на Угорщину, Словаччину та на Польщу. Через мережу магістральних трас цих країн забезпечується зв'язок з мережею доріг інших країн Західної Європи. На східному напрямку продовження магістралі може мати два напрямки — на Ростов і Волгоград. Який з них буде обрано, покаже практична доцільність. Є кілька варіантів і щодо напрямку північ — південь. Тут, до речі, частина магістралі (С.-Петербург — Київ — Одеса) протяжністю 2700 кілометрів відповідає параметрам, що їх визначено для стратегічних трас такого призначення.

Так, нам доведеться провести значну роботу з вивільнення земельних площ під цей проект. Під трасу західний кордон — Київ треба відвести, наприклад, 5800 гектарів. Дільниця Вінниця — східний кордон може зайняти 6650 гектарів. А для спорудження траси Ягодин — Одеса необхідно буде 3670 гектарів. Отже, загалом відчуженню підлягає 16.120 гектарів земель. Однак це не повинно лякати, бо під траси підуть переважно землі, що не мають сільськогосподарської цінності. А тих земель, які доведеться вилучити з обороту, буде десь 5300 гектарів, що дорівнює площі двох середніх за розміром колгоспів.

До того ж слід врахувати, що передбачено знімання родючого шару землі з відведених ділянок, переміщення її в інші місця й використання за призначенням. Отже, за рахунок рекультивації можна буде зберегти загальну площу придатних для обробітку земель.

— Нарешті, така «дрібничка»: яка вартість спорудження транспортних «коридорів»?

— Орієнтовно — десь 11 мільярдів доларів США.

— А де ж їх узяти?

— Фінансове забезпечення цього проекту має здійснювати державне акціонерне об'єднання з змішаним капіталом. Беручи до уваги великий інтерес до проекту з боку сусідніх держав, а також очевидну вигідність та стабільність доходів від його реалізації можна з достатньою певністю розраховувати на активне вкладення коштів у цю дійсно велику державної ваги справу.

Вів розмову
Іван ДМИТРЕНКО.

Життя Рад

Болить Одесі Лузанівка...

ОСТАТОЧНО мешканцям низинного мікрорайону Лузанівка урвався терпець, коли під час весняної повені нинішнього року їх спіткало справжнє екологічне й соціально-економічне лихо. Вже не тільки підвали, як це траплялося в минулому, а й у багатьох місцях жилі приміщення, дороги і тротуари, подвір'я й городи затопили фекальні стоки, і без того сирі стіни будинків почали обвалюватися, водопровідна й каналізаційна мережа, що перебувала в аварійному стані, виходить з ладу... Не скажеш, що місцеві владні структури на все це не реагували: керівники облдержадміністрації, міськвиконкому свій робочий день починали, вважай, з Лузанівки, кинувши сюди всі наявні сили й кошти. Увагу зосередили, передусім, на зміцненні дамби Хаджибейського лиману (в разі її прориву постраждали б не тільки десятки тисяч тутешніх мешканців, а й чимало підприємств), зайнялися відведенням повеневих та стічних вод, виселенням потерпілих сімей. Все це, однак, були лиш «пожежні» заходи. А становище Лузанівки вимагає заходів кардинальних, які б унеможливили подібне в майбутньому.

І ось з ініціативи комітету самоврядування мікрорайону в Лузанівці відбулася сходка її мешканців. Туди запросили голову Одеської міської Ради народних депутатів та її виконкому Едуарда Гурвіца, Суворовської райради і виконкому Івана Штогріна, керівників ряду міських служб. Пристрасті були такі, що присутніх у їхньому праведному гніві важко було стримувати.

Через кілька днів після сходки Е. Гурвіц підписав розпорядження «Про заходи щодо забезпечення мешканцям мікрорайону Лузанівка належних умов проживання». Заходи ці, власне, були вироблені керівниками виконкому спільно з учасниками отієї гарячої сходки, тому, думається, за нинішніх умов і оптимальні, і реальні. Передусім, уже до 1 вересня, тобто до настання осінньої негоди, за рахунок міського бюджету (ох, як непросто за жорстокої грошової скрути відшукати на те кошти!) вирішено відремонтувати усі дахи, водопроводи й каналізацію всередині помешкань, бойлерні та теплотраси, внутріквартальні дороги й тротуари. Пізніш, правда, ці витрати зобов'язані компенсувати міському бюджетові відомства, чиїми житлові будинки до сьогодні поки що є. «Одессільмаш», «Червона гвардія», залізниця, у свою чергу, мають подбати про ремонт ліфтів, сходів, електромереж, допоміжного устаткування, привести в порядок і закрити підвали. Окрім того, «Одесводоканал» повинен замінити аварійні ділянки напірного й самопливного трубопроводів по Миколаївській дорозі, відремонтувати устаткування на каналізаційно-насосній станції, «Одессвітло» — обновити електромережі й устаткування зовнішнього освітлення. Намічено й ряд інших заходів, серед яких — виділення 50 квартир для відселення сімей з аварійних та затоплюваних будинків.

Відомства, підпорядковані міськвиконкомові, в ряді випадків вже почали в Лузанівці визначені для них роботи. Важелі впливу тут традиційні: не виконаєш того, до чого тебе зобов'язали, то можеш і посадою поплатитися, — керівників про це попередили. А як бути із згаданими підприємствами, на балансі яких у Лузанівці, як уже сказано, більша частка житла? Їх же й до цього не раз зобов'язували утримувати його в належному стані, та що з того? У розпорядженні мера міста нині сказано недвозначно: в разі невиконання керівниками цих підприємств у встановлений термін намічених заходів — звернутися до прокуратури про вирішення питання щодо відшкодування збитків, завданих відомчими організаціями інтересам населення, місцевому господарству, навколишньому середовищу, й притягнення до кримінальної відповідальності відповідних службових осіб. При цьому ще й зроблено посилання на конкретні статті законодавчих актів. Що ж, може хоч отакий «останній дзвінок» вплине.

Однак навіть якщо все, про що мовлено, й буде здійснено на сто відсотків, то про докорінні зміни в долі Лузанівки, її мешканців усе одно говорити буде передчасно. Бо паралельно слід вирішити і глобальну проблему: спорудити, поряд з уже діючою, але занадто малопотужною й фізично зношеною, нову каналізаційно-насосну станцію № 10-А. Власне, її вже почали було споруджувати, потім, через нестачу коштів, «заморозили», зараз начебто будівництво знову відновили. Та у міста й області коштів на цей об'єкт вартістю 1,4 трильйона карбованців, зрозуміло, не вистачить. Власне, коли його спорудження ще тільки замислювалося, то планували, що гроші виділить уряд України. З цього приводу була постанова Ради міністрів десятилітньої давності, потім — постанова вже Кабінету міністрів від 1993 року, та кошти все не виділялися. Під час повені нинішньої весни на об'єкті побував віце-прем'єр-міністр уряду Василь Дурдинець, який обнадіяв: кошти, враховуючи вкрай тривожну ситуацію, будуть виділені. Є позитивні резолюції й на зверненні міськради з цього приводу до Президента України. Грошей, однак, поки що немає. І начальник тресту «Південгідроспецбуд» Олег Якобчук журиться, що доведеться згортати тут роботи, перекидати людей і техніку на інші об'єкти. То невже й цього разу за обіцянками й резолюціями високих інстанцій не настануть практичні кроки? Лузанівка їх жде не дідждеться...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Армія. Бюджет. Управління

Актуальні проблеми Збройних сил України

ОДНЕ з найважливіших питань будівництва й розвитку Збройних сил — формування раціональних структур для їх управління та визначення їх основних функцій. Звідси — необхідність розподілу функцій між системами адміністративної (адміністративно-економічної) та оперативної (суто військової) підпорядкованості.

Це практично вирішено у всіх демократичних державах, де здійснюється цивільний контроль за діяльністю Збройних сил, що дає змогу якісно розв'язувати проблеми утримання армії в постійній готовності до застосування в умовах жорстко обмеженого військового бюджету.

На мій погляд, сьогодні в нас поки що немає єдиного розуміння цих функцій. Їх істотних особливостей та своєрідних систем адміністративного (адміністративно-економічного) та оперативного (суто військового) управління Збройними силами, що випливають з цих особливостей.

Тому й хочу висловити своє бачення проблеми. Щоб викликати дискусію і в такий спосіб знайти найраціональніші системи управління Збройними силами України.

Політичне керівництво державою і в скрутний економічний час приділяє увагу проблемам будівництва і розвитку Збройних сил. Підтвердженням цього є розпорядження Президента України від 05.05.1996 р. «Про створення Державної експертної комісії з питань будівництва і розвитку Збройних сил України та інших військових формувань України». До складу цієї комісії увійшли політики, представники законодавчої влади, економісти, юристи, науковці та військові. Головним завданням комісії є аналіз, експертна оцінка, координація і контроль виконання відповідними міністерствами затверджених Президентом України концепцій, програм та інших рішень з цих питань.

Члени Державної експертної комісії вперше зібралися 30 травня 1996 року під керівництвом В. Горбуліна, якого призначено головою комісії. Під час засідання до членів комісії було доведено вимоги Президента України та основні принципи діяльності комісії.

Йшлося про те, що Збройні сили України — основний атрибут державності і гарант незалежності. Тому їх реформування, будівництво і розвиток є важливим державним завданням.

Голова комісії вказав на те, що в сучасних умовах Збройні сили потребують цивільного контролю, демократичності в управлінні, динамічності в будівництві.

Наголошували на державному підході в оцінці поданих на експертизу концепцій і програм з реформування, будівництва і розвитку Збройних сил та інших військових формувань України. Основним критерієм у визначенні раціональності тих чи інших концепцій і програм вирішено вважати мінімізацію витрат держави на оборону.

Особливу важливість мають програми перебудови управління Збройними силами. Тому основний акцент у моїй статті — саме на цих проблемах.

На сучасному етапі розвитку військової справи в розвинених демократичних країнах застосовують два основні методи управління — адміністративний та оперативний.

Радянська військова наука, яка обслуговувала недемократичний режим, зрозуміло, й не займалася вивченням демократичних методів управління армією. Тому тепер потрібно поставити це проблеме питання для обговорення й вивчення і на рівні штабів, і на рівні цивільних та військових фахівців. Вважаю, необхідність впровадження у практику демократичних методів управління і суспільством, і всіма його інститутами, і особливо Збройними силами, — не треба доводити. Це очевидно.

І в цій справі важливо досягти єдиного розуміння особливостей адміністративного та оперативного управління Збройними силами. Щоб можна було ефективно впроваджувати методи демократичного управління.

Надзвичайно важливими передумовами розгляду цього питання є економічне становище держави, обмеженість військового кошторису, необхідність реформування Збройних сил та зменшення їх чисельності, посилення контролю за діяльністю Збройних сил з боку Верховної Ради та уряду України.

Дозволю собі сформулювати, що, на мій погляд, треба розуміти під адміністративним та оперативним управлінням Збройними силами демократичної держави.

Адміністративне (адміністративно-економічне) управління — це діяльність органів державного управління Збройними силами з реалізації державної політики у

сфері оборони, забезпеченні Збройних сил всім необхідним для їх підтримання в готовності до виконання визначених Конституцією завдань, контролю за діяльністю, будівництвом і розвитком Збройних сил.

Адміністративне управління Збройними силами грунтується в основному на державній політиці щодо оборони та на економічних законах, що тією чи іншою мірою діють у сфері економіки держави.

Головне завдання органу адміністративного управління Збройними силами полягає в тому, щоб, виходячи з військово-політичної ситуації, яка склалася, та з прогнозів на майбутнє, з економічного становища держави, оцінки населення та соціальних аспектів, визначити основні принципи та напрями будівництва Збройних сил та їх підготовки. Це має бути покладено в основу військової політики держави, знайти своє відображення в концепції будівництва Збройних сил і впроваджуватися в практику.

Виходячи з головного завдання адміністративного управління Збройними силами, можливо визначити його основні функції.

Передусім це — всебічне забезпечення життєдіяльності та боєздатності Збройних сил через військовий кошторис і суворий контроль за витратами коштів, закупівля озброєння та бойової техніки, фінансування військової науки та науково-дослідних і конструкторських робіт, організація постачання для Збройних сил військового майна та продовольства.

Важливий блок функцій адміністративного управління Збройними силами — співробітництво у військовій сфері з міністерствами оборони інших держав, взаємодія та робота з органами законодавчої і виконавчої влади, зв'язок з громадськими організаціями та місцевими органами влади, миротворча діяльність, розв'язання проблем правового та соціального захисту військовослужбовців і членів їхніх сімей.

У практичному плані органи адміністративного управління Збройними силами мають працювати над всебічним забезпеченням армії, від ідеологічного до соціального. Основою цього є військовий кошторис. Призначений на утримання Збройних сил, він є законом для виконання і для уряду держави, і для структур адміністративного та оперативного управління Збройними силами.

Основна мета адміністративного управління — створення для Збройних сил належних умов для їх будівництва й розвитку, підготовка й підтримання в такому стані, щоб вони були здатні виконати завдання, поставлені перед ними державою.

Досвід демократичних держав показує, що адміністративне керівництво Збройними силами здійснюється адміністрацією (міністерствами оборони), яку очолюють цивільні керівники. А у складі цієї структури працюють представники і законодавчої влади, і цивільні та військові фахівці.

Дещо в іншому аспекті можна охарактеризувати оперативне управління Збройними силами, яке грунтується на законах збройної боротьби.

Оперативне управління (суто військове) — це цілеспрямована діяльність органів військового управління із планування застосування, здійснення підготовки та управління діями Збройних сил і в мирний, і у воєнний час.

Основними завданнями оперативного управління є планування застосування збройних сил, організація управління, оперативної бойової та мобілізаційної підготовки, практичне виконання заходів для реформування, будівництва і розвитку Збройних сил.

Оперативне управління здійснюють органи військового управління (комітети начальників штабів, генеральні і головні штаби), які відповідають за практичну реалізацію воєнно-політичних і воєнно-технічних державних рішень з оборони держави, підготовку і підтримку Збройних сил у готовності до виконання завдань за призначенням.

Основна мета оперативного управління Збройними силами — спрямування зусиль командувачів (командирів) і штабів на виконання головних завдань, поставлених перед Збройними силами державою.

Не важко помітити і зробити висновок, що лише в умовах раціонального розподілу функцій адміністративного та оперативного управління Збройними силами можна досягти основної мети — забезпечити достатню обороноздатність держави.

При цьому створюються відповідні умови для раціонального витрачання військового кошторису, досягається сувора відповідальність керівного складу за виконання покладених на нього завдань і в системі адміністративного, і в системі оперативного управління Збройними силами.

Адміністративне управління, виконуючи свої функції, є системою державного управління Збройними силами. І певною мірою йому підпорядковується система оперативного управління. Тобто це не є дві абсолютно незалежні одна від іншої системи, вони взаємопов'язані.

Раціональність, динамічність, оперативність і ефективність в управлінні Збройними силами саме і грунтуються на тісній взаємодії та чіткому виконанні функцій адміністративного та оперативного управління за керівної ролі адміністративного.

Тому на порядок денний сьогодні необхідно поставити питання законодавчого визначення розглянутих систем управління Збройними силами. А також визначити порядок управління, місце та роль інших військових формувань України під час планування стратегічного застосування Збройних сил у мирний час та в разі виникнення військових конфліктів чи регіональної війни.

На мій погляд, виходячи зі всебічної оцінки воєнно-політичної ситуації навколо України та її економічного становища, потрібно уточнити завдання для Збройних сил, переглянути основи воєнної доктрини України і Закон про оборону України. І внести зміни в стратегію, оперативне мистецтво й тактику, організаційну структуру і чисельність Збройних сил та підготовку військ (сил).

Розподіл функцій між адміністративними та оперативними системами управління Збройними силами України дасть можливість досягти найбільш сприятливих умов для раціональних витрат коштів з військового кошторису, підтримання Збройних сил в боєздатному стані та якісного виконання завдань з їх реформування, будівництва й розвитку.

Віталій РАДЕЦЬКИЙ,
головний інспектор Міністерства оборони, генерал армії України.

З пошти

ЯК ГРАБУЮТЬ НАШ НАРОД

Наведу трішки цікавої бухгалтерії. Ми в Росії закуповуємо 500 млрд. куб. м газу. Згідно зі світовими цінами 1000 куб. м коштує 80 доларів. Тож за 500 млрд. куб. м газу Україна мусить заплатити Росії 4,0 млрд. доларів.

За цими самими цінами транзит 1000 куб. м газу на 100 км обходиться в 2,6 долара. Ми транспортуємо 120 млрд. куб. м російського газу до Європи. Довжина наших газопроводів становить 1700 км. Тож Росія щорічно за транзит цього газу повинна нам заплатити 5,3304 млрд. доларів.

Крім цього, щорічно в наших газосховищах зберігається 18 млрд. куб. м російського газу. Відповідно до найнижчих розцінок за цю послугу Росія має заплатити 400 млн. доларів.

Отже, щорічно за транзит і зберігання газу Росія має платити Україні 5,704 млрд. доларів.

Виходить, що Україна цілком здатна розрахуватися за споживаний російський газ своїми послугами з транспортування та зберігання на своїй території російського газу, та ще нам належить доплата в сумі 1,704 млрд. доларів.

То чому наш Президент нагадує нам, що ми в Росії великі боржники?

У грудні минулого року наше телебачення радісно повідомило: наш уряд хоче підняти тариф за транзит до 2,6 долара, що відповідає світовому. П. Лазаренко зумів домогтися у Москві підвищення ціни... на три центи, тобто замість 2,6 долара Росія платить нам 0,50 долара. Знову кабальна угода! Чому? Думаю, тому, що немає твердості в Україні у відстоюванні своїх економічних інтересів.

А Росія поводиться як звичайний колонізатор, якому мало одержати від Європи 9,6 млрд. доларів за свій газ, вона ще й нас грабує.

Як вам подобаються такі братні обійми?

Вимагаємо, щоби природою підписання цього Договору зайнялися Верховна Рада та прокуратура.

Михайло ПУХТА.

Коломия
Івано-Франківської області.

А про східну діаспору не чути

Шановна редакціє!

Раніше — вже за незалежної України — можна було послати до Росії, де проживають близько десяти мільйонів українців, і серед них — наші діти, посилку. Ці посилки недешево нам коштували, а все ж ми від себе відривали, та надсилали. А тепер чомусь стало не можна.

Знаємо, що в Україні економічна криза. Проте посилками держави не розграбувати, якщо вагонами не розтягнуть. До того ж пересилання посилок хіба не дає державі доходу?

У пресі, по радіо мовиться про західну діаспору. А про східну не чути. Може тому, що ця діаспора не має доларів? Держава повинна сприяти родинним зв'язкам з українцями близького зарубіжжя. Українці Росії хочуть мати тісні зв'язки з Україною. Хіба не можна домовитися на державному рівні про пересилання посилок?

Пакушевська, Кліщинська, Гладиш та інші — всього десять підписів.

Подусів Львівської області.

Руйнувати – не будувати. Особливо органи прокуратури

***З**ГІДНО з законом України «Про прокуратуру» на прокуратуру покладено вищий нагляд за точним і одностайним виконанням законів усіма громадянами, організаціями й службовими особами, у тому числі органами міліції, СБУ, Збройними силами, місцевими органами влади і Кабінетом міністрів. Особливо актуальні питання цього нагляду в наш час, коли характерними рисами стали криза економіки, загальний спад дисципліни, зростання злочинності і правовий нігілізм. За таких умов прокуратура — один з наріжних каменів держави, надійний бар'єр для протиправних дій.*

На жаль, останніми роками часто стало чутно голоси про те, що, мовляв, прокуратура в її нинішньому вигляді – аномалія, що функції прокуратури слід різко обмежити, а сама вона має стати лише придатком чи то судової системи, чи то Міністерства юстиції. При цьому посилаються на захід. Дуже непокоїть та обставина, що вступом до Ради Європи обумовлено, серед іншого, і вимога звузити функції прокуратури, а це може призвести до катастрофічних наслідків у сфері законності. Проте багато хто з підтримуючих вимогу про звуження функцій прокуратури цього не розуміє.

Та й на яку країну Заходу орієнтуватися при реформуванні? Адже у кожної є свої особливості. Так, у США прокуратура і Міністерство юстиції дійсно становлять одне ціле. Проте цьому органу підпорядковано систему місць ув'язнення і Федеральне бюро розслідування.

Ураховуючи, що в США функції міністерства внутрішніх справ зовсім не такі, як у інших країнах, а саме — охорона надр і лісів, а ФБР на рівні країни виконує функції наших МВС і СБУ, органи прокуратури в США наділені функціями, що у ряді випадків не властиві прокуратурам інших країн. Але в США це нікого не непокоїть і там не кваплються підігнати прокуратуру під стандарт інших країн. Чому ж ми намагаємося сліпо копіювати іноземний досвід у проекті на майбутнє?

У царській Росії внаслідок судової реформи 1861 р. функції прокуратури, такі самі широкі як нині в Україні, обмежили лише підтриманням державного звинувачення у суді. Але мало кому відомо, що видатний юрист А. Коні висловився негативно про таке реформування прокуратури.

Якщо у нас прокуратуру реформуватимуть за західним зразком, то чи буде вона при судах або у складі Міністерства юстиції, це призведе до негативних наслідків.

Реформа прокуратури по-західному викличе і реформу органів військової прокуратури. З 1991 р., та й раніше, планувалося їх ліквідувати як «кишенькові» або зберегти за умов, що працівники її мають стати ... цивільними особами. На щастя, вона залишилася у тому самому вигляді. Якщо, як планують, відбудеться звуження функцій прокуратури, то нагляд у Збройних силах або буде зведено до нуля (у разі існування прокуратури при судах), або стане наглядом за вузьким колом питань. Це дається взнаки як на стані боротьби із злочинністю у армії, так і на її боєздатності в цілому. З приведенням органів прокуратури у відповідність із західним стандартом поза контролем опиняться органи СБУ і МВС. Але однією з причин необгрунтованих репресій і було обмеження прокурорського нагляду за органами безпеки.

Кілька років тому стала модною теза, що нагляд прокуратури у сфері економіки — спадщина командно-адміністративної системи, що за умов ринку він не потрібний, що той сам все відрегулює і не буде, начебто, необхідності державного втручання в економіку нового типу. Сьогодні всім відомо, скільки зловживань відбувається у сфері приватизації, грошового обігу тощо. Дезорганізація в економіці, різні махінації, маса рішень, що приймають місцеві органи влади проти закону, інші порушення — все це велике поле діяльності для прокуратури. Жоден орган її тут не замінить.

Слід зазначити, що працівники такої невеликої за штатною чисельністю прокуратури як Київська транспортна, яка здійснює свої повноваження на Київському транспортному вузлі й піднаглядних їй підприємствах залізничного транспорту, розташованих у Київській області, лише за 5 місяців поточного року у процесі загальнонаглядних перевірок виявили близько 60 порушень законності у сфері економічних відносин, подали в інтересах держави 52 позови до арбітражних судів і повернули державі понад 45 млрд. крб. Велику роботу проведено прокуратурою з ліквідації порушень законності при проведенні приватизації, охороні праці, житлових та інших прав громадян.

Нещодавно прокуратурі повернули координуючі функції стосовно інших правоохоронних органів, яких вона була позбута кілька років тому. Отже, визнали помилковість навіть незначного звуження функцій прокуратури. А зараз знову їх звуження? Де ж логіка? Кому вигідно? Враховуючи важливість питання щодо місця і функцій прокуратури, спробуємо відповісти.

Насамперед деяким особам, що настроєні до некритичного сприйняття будь-яких західних зразків, не задумуючись про те, чи приживуться ті в Україні з її відмінностями від західних країн. Водночас, наприклад, залишається поза увагою практика призначення Президентом України глав обласних адміністрацій. 1994 р. з такою практикою було покінчено, але у 1995 р. її відновлено. Але ніде це не практикують у країнах Заходу. На такі посади глава держави не призначає — там їх займають виборні особи.

Даються взнаки і відомчі інтереси. Зокрема Міністерства юстиції, для якого підминати під себе прокуратуру, означає підвищити власний статус. У грудні 1991 р. у Росії указом президента міністерство внутрішніх справ і КДБ об'єднали у міністерство безпеки і внутрішніх справ. Проте Конституційний суд Росії незабаром визнав це антиконституційним.

І зрозуміло, наскільки виграють від реорганізації прокуратури лише в одну із служб Міністерства юстиції всілякі порушники, піклувальники місницьких і відомчих інтересів. І програють суспільство, держава в цілому, громадяни окремо.

За останні роки функції прокуратури було розширено. На неї поклали нагляд за Кабінетом міністрів України, а також за оперативно-розшуковою діяльністю в органах МВС і СБУ. В дусі нового часу до законодавства внесено зміни, які поширюють права адвоката на попереднім слідстві. Багато що роблять для підвищення ролі суду, аби він став по-справжньому незалежним і підлягав дійсно лише закону, щоб він не зазнавав ніякого тиску, щоб стало історією горезвісне «телефонне право». Відбувається зміцнення і інших правоохоронних органів. Прийнято нові закони, які спрямовано на боротьбу з корупцією і організованою злочинністю.

На цьому тлі викликають нерозуміння і тривогу плани з реорганізації прокуратури і різкого обмеження її функцій...

У зв'язку з цим насамкінець хочу нагадати про одну реорганізацію в минулому — самого Міністерства юстиції. У 60-ті роки його зовсім ліквідували, а функції передали іншим відомствам. Наприклад, організаційне керівництво судами передали судам, кодифікацію законодавства — новоствореній при Раді Міністрів юридичній комісії. Проте помилковість ліквідації міністерства незабаром стала очевидною. 1970 р. воно було відновлено.

У нової Конституції нашої держави до компетенції прокуратури вже не входять такі її важливі функції як проведення попереднього слідства, загальний нагляд, арешт підозрюваних або звинувачених у здійсненні злочинів. Останню передано суду. А хто вестиме слідство у справах підслідних органів прокуратури, взагалі невідомо.

Якою мірою це доцільно, покаже життя, але хочу у зв'язку з цим навести такий приклад. 1995 року Київським транспортним прокурором дано близько 300 санкцій на арешт, з них у суді оскаржено лише одну постанову про обрання таких запобіжних заходів і ту залишено судом чинною. Чи є сенс передавати суду розв'язання питань про арешт підозрюваного або звинувачуваного, оскільки згідно з чинним кримінально-процесуальним законодавством зацікавлена особа має право оскаржити таке рішення прокурора у суді, тобто судову інстанцію вже наділено функціями контролю за правильністю дій прокурора чи слідчого.

У народі кажуть: руйнувати — не будувати. Чи варто руйнувати таку потрібну у наш складний час організацію, щоб потім знову відновлювати? А створювати буде набагато важче.

Сподіваюсь, що між різними правоохоронними органами зникнуть будь-які тертя, і з'явиться тісне співробітництво. Інакше бути не може — всі ми робимо одну загальну і важливу справу.

Олег АБАКУМОВ,
Київський транспортний прокурор,
Олександр СТРАТІЄНКО,
помічник Київського транспортного прокурора.

Календар «ГУ»

«Нас тут триста, як скло, товариства лягло»

345 років тому відбулася Берестецька битва

***П**РОВІДНІ українські історики стверджують, що тільки нерішучість, очікування Богдана Хмельницького на першому етапі національно-визвольної війни українського народу з поляками врятувала наших сусідів від остаточної поразки. Після блискучих перемог під Жовтими Водами, Корсунем і Пилявцями поляки були наголово розбиті, і перед козачим військом та повстанцями відкривалася дорога на Варшаву. Важко сьогодні стверджувати, що спинило Богдана Хмельницького, але він цим шансом не скористався.*

Так, О. Субтельний вважає, що Хмельницький ще сподівався пристосувати політичну систему Речі Посполитої до потреб українського козацтва, М. Грушевський пише, що гетьман виявився не готовий відновити Українську державність. «Мета походу Хмельницького, — стверджує І. Крип'якевич, — не була вже стратегічна, а тільки політична — добитися миру з Польщею... Під Замостям він уклав перемир'я з новим польським королем Яном Казимиром».

Але незважаючи на Зборівський договір, підписаний 18 серпня 1649 року, Польща не хотіла втрачати свого панівного становища на українських землях. І польський король, зібравши величезну, як на той час, армію –150 тисяч добре озброєних і навчених жовнірів — знову рушив в Україну. Вогнем і мечем утверджувати своє панування.

Український гетьман скликав під наші знамена 100-тисячну армію, а також вирішив скористатися допомогою з боку: 50 тисяч татарського війська рухалося на захід разом із козаками і повсталими селянами.

У межиріччі річок Стир і Пляшівка, біля волинського містечка Берестечка, дві армії зустрілися. У початкових боях українське військо мало значну перевагу. І 30 червня, коли супротивники зійшлися у вирішальному герці, здавалося поляки знову зазнають поразки. Адже і Богдан Хмельницький, і його бойові соратники -полковники Богун, Джеджалій, Пушкаренко, Носач, Лобода та інші були добрі стратеги і тактики – наосліп людей у бойню не кидали. Та в розпалі бою сталося непередбачене: татарська кіннота, розташована на лівому фланзі, несподівано почала тікати. Хмельницький із групою старшин метнувся їй навпереміни, щоб зупинити союзників. Та врятувати становище не вдалося. Мало того, зрадливі татари силою забрали з собою ще й Хмельницького, обезголовивши військо, яке в ці скрутні хвилини розгубилося. Почалася паніка. Селянські відділи метнулися врозтіч. Одні історики стверджують, що на полі Берестецької битви поклали голови 30 тисяч козаків і повстанців. «Круг містечка Берестечка на чотири милі Мене славні запорожці Своїм трупом вкрили», — напише згодом, через двісті років, на далекому Кос-Аралі Тарас Шевченко. «Але українська армія не була розгромлена під Берестечком, як намагаються переконати нас деякі історики, насамперед польські, — пише сучасний історик Гурій Бухало. — Незаперечно, що армія Богдана Хмельницького втратила десь до десяти тисяч чоловік».

Від остаточного розгромлення врятував військо наказний гетьман Іван Богун, який після зради татар взяв командування на себе. Козаки і повстанці відійшли до болотистих заплав Пляшівки і там зайняли оборону, оточені з трьох сторін ворогом. Протягом десяти днів українське військо утримувало зайняті позиції, а в ніч з 9 на 10 липня дивом вийшло з оточення. Через болото, вимостивши вузькі греблі тим, що було під руками: возами, дошками, деревами... Не пожаліли й гармат.

Прикривали відступ козацькі загони. Ніхто з козаків не зригнувся, не відступив, хоча вороги обіцяли їм зберегти життя, якщо здадуться. «Нас тут триста, як скло, Товариства лягло! І земля не приймає!» — це знову Шевченко.

Поразка під Берестечком мала дуже негативні наслідки для подальшої долі України. За Білоцерківським миром, на який змушений був піти Богдан

Гетьман Іван Богун.

Хмельницький, повернувшись з татарського полону, козацька територія звузилася до одного Київського воєводства, а число реєстрового війська зменшилося до 20 тисяч козаків. Польська шляхта поверталася в свої маєтки, на українські землі.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Економіка на «електротязі», або Дещо про енергозбереження в Україні

ЗГАДАЙМО деякі пропагандистські штампи п'ятирічної давнини: в Україні нема власної нафти і газу; якщо обміняти за міжнародними цінами українську сталь і пшеницю, ми не будемо знати, куди ту нафту і газ витрачати.

Незалежній Україні більш як чотири роки... Спад виробництва такий, що можна тільки мріяти про показники періоду «великої американської депресії»: українська грошова одиниця — найдешевша в світі, молодь навчається в холодних класах і аудиторіях, нема вугілля, яке начебто в Україні є. Окремі політичні сили втягують шахтарів в антидержавницькі акції, не пояснюючи людям, що в Росії закривають і будуть закривати шахти з показниками кращими, ніж на більшості українських шахт, і там так само затримують зарплату, і що російської нафти та газу на весь колишній СРСР може не вистачити вже через декілька років...

Так, росіяни живуть не гірше нас, але продавати метал, сало, хліб і цукор набагато важче, ніж нафту і газ. А ми російські ринки здебільшого втратили. На захід нас попри всю агітацію за вільний ринок не пускають. Захід в Україні цікавить, здається, лише закриття Чорнобиля та ядерна зброя.

То, може, будемо робити те, що вигідно нашій державі, не звертаючи уваги на політичні ігри? Невже народ України не в змозі самостійно впоратися зі своїми економічними проблемами?

У квітні цього року перед відкриттям III Міжнародної виставки-конференції «Енергозберігаюча техніка і технології» відбувся «круглий стіл» з проблем енергозбереження. Під час обговорення кореспондент однієї «ділової» газети запитав: «Навіщо займатися енергозбереженням, якщо більшість підприємств простоює?» Варто було б запитати: чому підприємства стоять? Але насамперед Україна споживає більш як 2% енергоресурсів планети, маючи чисельність населення менш як 1% від світового. Енергоємність вітчизняної продукції в 2—3 рази більша, ніж у розвинутих країнах. І який би політичний устрій у нас не був («социализм с человеческим лицом» чи «капіталізм з соціальними гарантіями»), «базис» однаково визначатиме «надстройку» і, зрештою, рівень нашого життя. Це зрозуміли вже як виконавча, так і законодавча влада, і праві, і ліві, і центристи. Завдяки цьому було прийнято Закон України про енергозбереження і створено Державний комітет з енергозбереження. Можливо, в сфері економіки це єдине, в чому ми випереджаємо Росію.

Держкоменергозбереження має намір розв'язати чимало проблем. Деякі з них означу детальніше.

Енергозбереження в електроприводі — це дуже просто

Спрощено можна вважати, що електропривід складається з електродвигуна, регулятора режимів роботи двигуна і механічної передачі від електродвигуна до робочої машини.

Чому ми почали з електроприводу, а не з інших питань? Чому не обсмоктуємо таких модних нині термінів, як «маркетинг» та «менеджмент»? А саме для того, щоб показати: це не так складно і для запровадження енергозберігаючих заходів в Україні нема ніяких «проти», окрім суб'єктивного фактору, тобто нас із вами.

Електричний привод споживає приблизно 60% всієї електроенергії, що продукується в Україні. Таким чином, будь-яке, навіть найнезначніше, зменшення втрат енергії в електроприводі дасть величезну економію в масштабах країни. Енергозберігаючі заходи необхідно запроваджувати на всіх стадіях: від розробки до експлуатації електроприводу.

Зменшення встановленої потужності приводу обумовлює здешевлення енергоспоживання на 370—450 млн. доларів США на рік. Окрім того, вартість електродвигунів, що функціонують у народному господарстві, буде менше на 2,5—3,0 млрд. доларів США. Це вивільнить кошти для впровадження нових перспективних систем електроприводу, в тому числі і на транспорті.

Коштам — лічба, проектам — облік, добрим виконавцям — шана

Багато які автомобільні фірми світу працюють над створенням економічних машин — електромобілей. Це — транспорт майбутнього. Більш як 20 років західноєвропейська фірма «АСЕС» випускає машини з електротрансмісією. Їх купує армія.

Добре відомо про чудові бойові властивості танків Т-82 і Т-84, що розроблені заводом імені Малишева (Харків), а також і про те, що іноземці докладно вивчали ці машини.

Ризикну запропонувати таке: якщо танки зроблено без електротрансмісії, то, може, краще попрацювати ще рік-півтора, обладнати їх за останнім словом техніки і вже після цього запускати в серійне виробництво. Вартість такої розробки в Україні з виготовленням дослідного зразка навряд чи перевищить 150—200 тис. американських доларів.

Розробники пересувних транспортних засобів з електроприводом добре знають, що за потужності первинного теплового двигуна більше як у 200 кінських сил, електротрансмісія економічніша за традиційні механічні або навіть гідравлічні передачі.

Більш як 2 роки тому випадково довідався про існування в Міністерстві машинобудування, конверсії і військово-промислового комплексу програми, за якою велася розробка українського комбайну.

Спеціалісти відомого дніпропетровського підприємства, де цю роботу координували, швидко зрозуміли перспективність створення комбайна з електроприводом, але виявилося, що на той час треба було за один рік розробити конструкторську документацію і виготовити дослідний зразок комбайна. Оскільки наша система розподілу бюджетних коштів не давала можливості замінити виконавців і дещо (на півроку, не більше!) відтягти термін виготовлення дослідного зразка комбайну, було остаточно прийнято механічний варіант. Після цього з українським комбайном сталося те, що й мало статися — з'явилася копія, навряд чи набагато краща і дешевша за продукцію «Ростсельмаша».

Ось інший приклад — тролейбус, що вже у серійному виробництві. Ця машина так само, як чеські чи румунські тролейбуси, являє собою автобус, в якому замість двигуна внутрішнього згоряння використовують електричний двигун. Знову копія? Значно поліпшити характеристики тролейбусів (та й великих автобусів теж) можна було б, застосувавши індивідуальний привід кожного ведучого колеса від власного електричного двигуна. Це дало б змогу завдяки відсутності карданного вала знизити рівень підлоги транспортних засобів до 0,2—0,3 метра (можна ще менше, але наші дороги не дозволяють). Останній показник в транспортних засобах — один з найважливіших, оскільки визначає габарити, масу і остійність машини під час руху. До речі, у таких транспортних засобах можуть подорожувати люди, які користуються інвалідними колясками.

Чому тоді в нашій державі навіть обмежені наявні кошти витрачають нераціонально? Причина скоріше за все в системі визначення виконавців конкретних робіт, відсутності реального конкурсу та широкої інформації про науково-технічні проекти.

Захід нам не допоможе

Деякі західні країни, а також міжнародні фінансові установи надають Україні фінансову допомогу. Кредитори завжди зацікавлені у виконанні боргових зобов'язань, тому зрозуміло їхнє бажання контролювати використання кредиту (надто багато прикладів розкрадання будь-якої західної допомоги на теренах колишнього СРСР — СНД!).

Тому найчастіше гроші передають не Україні, а (для України) західним фірмам. Таким чином, Захід має від фінансової допомоги потрійний зиск: відсотки за кредити (під гарантії Української держави), інвестування і розвиток власних виробників, а також додаткові робочі місця.

Саме тому, тільки-но під час розробки будь-якого проекту виникне необхідність у проведенні науково-дослідних робіт, цей проект не профінансують ні МВФ, ні ЄБРР. Хто з іноземців буде інвестувати виробництво в Україні техніки подвійного призначення (в тому числі і військового), яка набагато перевищуватиме світові аналоги? Нам у кращому випадку нададуть екологічно шкідливі проекти, а також «збірні» — виробництва з іноземних комплектуючих з розірваним технологічним циклом. Можуть запропонувати і виробництво тієї продукції, що вже продукується чи знімається з виробництва в інших країнах (доки почнемо виробляти продукцію, наше відставання від провідних зарубіжних фірм буде становити 5—10 років).

Та й навіщо Заходу високорозвинена Україна? Віддамо ядерну зброю, закриємо Чорнобиль — про нас остаточно забудуть.

Замість висновків

1. За завданням Держкоменергозбереження нині розробляється Програма з енергозбереження в Україні. Враховуючи значення електроприводу для національного господарства, можна було б рекомендувати ввести до Програми такі положення:

— підвищити рівень проектних робіт за допомогою стандартів, що регламентували б процес розробки електроприводу, в тому числі і для найбільш поширених його застосувань (насоси, вентилятори, компресори, конвеєри тощо);

— забезпечити належну експлуатацію машин і механізмів з електроприводом. Робити це слід на основі стандартів і контролюючим органом мають стати регіональні інспекції з енергозбереження, а дорадчим — фірми, що займаються енергетичним аудитом;

— широко запроваджувати економічні системи приводу з плавним регулюванням швидкості. В розвинених країнах частка таких типів приводу становить 30—40% від загальної кількості, а у вітчизняній практиці — лише декілька відсотків. Це дозволить для найбільш поширених типів машин і механізмів економити 20—50% електроенергії. Проте не варто сліпо копіювати західний досвід, коли для всіх випадків використовують статичні перетворювачі частоти, забуваючи про інші перспективні типи перетворювачів: регулятори напруги (трансформаторні, тиристорні, транзисторні й інші), перетворювачі для схем асинхронно-вентильного каскаду. Перспективні також системи векторного управління і вентильні двигуни.

2. Необхідно налагодити виробництво в Україні сільськогосподарських комбайнів з електроприводом.

3. Перед розробкою конкретних проектів доцільно провести науково-технічну конференцію, куди запросити всіх можливих розробників, щоб осягнути весь спектр проблем і визначитися з виконавцями.

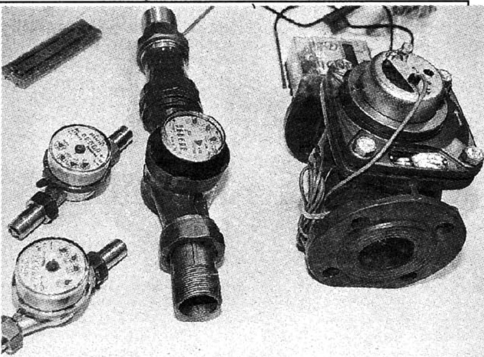
Таким чином, слід підтримати затверджену парламентом програму виконавчої влади про необхідність «підтягування» до світового рівня галузей і підприємств, які можуть швидко дати віддачу. Чи не найперспективніша щодо цього електротехнічна промисловість, її продукція, зокрема електропривід. Згадаймо хрестоматійне «... плюс електрифікація всієї країни».

Володимир МАМАЛИГА,
кандидат технічних наук, доцент НТУУ «Київський політехнічний інститут».

Маємо своє. І не гірше...

У Національному виставковому центрі відбулася виставка-ярмарок «Ресурс-96», на якій експонувалося сучасне енергозбережне обладнання і технології для житлово-комунального господарства: газові і теплолічильники, ізоляційні матеріали, прилади для контролю й обліку споживання води та енергоносіїв, котельне обладнання.

Здебільшого було представлено вітчизняні та спільні підприємства, деякі зарубіжні фірми із Франції, США, ФРН, Польщі.

На знімках: працівник спільного товариства «Укр-Поль-Ресурс» Іван Буцяк демонструє електрокотел для обігріву індивідуального будинку і прилади автоматики до нього; лічильники для гарячої і холодної води тієї ж фірми.

Коментар

Думку думають мужі, як здолати неплатежі

ВІДПОВІДНО до конституційних рішень до кінця вересня, судячи з усього, буде остаточно сформовано новий склад уряду. Чи означає це, що до цього часу на якісь конструктивні зміни в податковому законодавстві сподіватися не варто? Зовсім ні. Принаймні про це свідчить рішучий намір Прем'єр-міністра Павла Лазаренка скоротити термін утвердження засад податкової політики в Україні на рік.

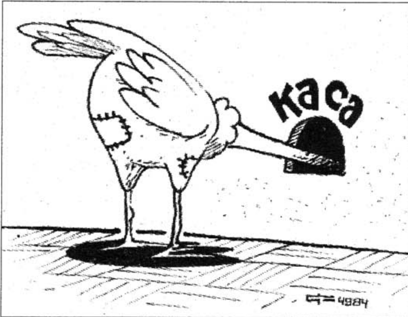
Проте, як підкреслювалося на останньому засіданні уряду, здійснити законодавче прискорення на цьому терені за умов бюджетного дефіциту та багатотрильйонної заборгованості у заробітній платі надзвичайно складно. Потрібні непопулярні кроки. Кожен їх розуміє по-своєму. Черкащани запропонували прем'єру не оподатковувати тимчасово певну кількість підприємств узагалі. Втім, ідея податкових канікул не така вже й нова. І навіть ті, хто її висловлював раніше, не гарантували, що на канікули піде саме товаровиробник, без якого економіка не обійдеться, або той, кому податкові канікули справді відкриють друге дихання.

Заборгованість уряду в заробітній платі суб'єктам господарювання та бюджетній сфері перевищила вже 250 трильйонів карбованців. Для того, щоб, зрештою, скасувати регулювання фондів споживання (крім підприємств-монополістів), вистачило чотирьох років невідворотного падіння виробництва і просування в тінь. Якщо стільки ж часу потрібно буде для того, щоб усвідомити, що чинна система нарахувань на заробітну плату не відповідає інтересам підприємств, то навряд чи можна сподіватися на швидке відродження. Адже зважте: для нарахування 1 мільйона карбованців заробітної плати потрібно нарахувати ще 510 тисяч карбованців до страхового, Пенсійного та Чорнобильського та фонду зайнятості.

Хоч як прикро, податкове законодавство залишається найсуперечливішим і найуразливішим у правовому полі держави. Звідси — левова частка наших проблем на макро- і мікрорівні, звідси— втрати нашої держави на зовнішніх ринках і збитки наших товаровиробників на внутрішньому. І те, що уряд обіцяє виправити становище достроково, звісно, вселяє надію.

Сергій ВЛАД.

Графіки замість грошей

Пристрасті щодо затримки з виплатою заробітної плати не вщухають серед працівників бюджетної сфери. У червні лише заборгованість учителям усіх районів Херсона сягнула понад 160 мільярдів.

Херсонська міська влада вольовим рішенням централізувала бюджетні кошти трьох районів обласного центру. Такий захід, на думку мера Людмили Коберник, виправдовував себе.

Незабаром буде прийнято міський бюджет у сумі приблизно 6,5 трильйона карбованців. На соціальний захист плановано виділити 33 відсотки, на освіту — 26, на охорону здоров'я — 27, на соціально-культурну сферу — 55 відсотків тощо. Але звідки взяти кошти? Графіків погашення заборгованості і фінансових надходжень вистачає. В структурі бюджету, зокрема, на ПДВ припадає 20 відсотків, солідні доходи очікують від податків на прибуток, на землю, від акцизного збору і т. п. Однак у тому й заковика, що записані відсотки — це ще не реальні кошти. За офіційними даними, заборгованість підприємств, які обслуговують лише місцеві відділення банку «Україна», «Промінвестбанку», «Укрсоцбанку», перевищує 300 мільярдів карбованців. Навіть такий гігант як Херсонський суднобудівний завод недоплатив податку на прибуток 32 мільярди карбованців.

Оскільки виробники біднішають, то з'явилося рішення уряду про відстрочку до 1 грудня нинішнього року платежів у бюджет підприємствами промисловості, будівництва, агропромислового комплексу. Всім іншим, чия платня залежить від бюджету, залишилося скаржитися і кусати лікті. Приміром, у Херсоні внаслідок названої відстрочки платежів бюджетники втратили 110 мільярдів карбованців. У Скадовському районі загальна сума заборгованості — 80 мільярдів.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Проблема

Своя пляшка — з перцем

АКЦІОНЕРНА компанія «Комбінат «Придніпровський» уже понад два роки випускає горілку такої високої якості, що в межах України вона поза конкуренцією. Хоча нічого дивного в цьому немає, оскільки й раніше вітчизняні спиртні напої на кшталт «Українська з перцем» славилися на весь світ.

— Але 27 лікеро-горілчаних заводів України нині практично затоварилися і зупинилися, — говорить голова правління Віктор Веретенников.

Через надмірні податки та всілякі збори на зразок акцизного вітчизняна горілка просто дорожча за імпортну. Якби ці податки були помірні, горілка власного виробництва коштувала б майже втричі дешевше. Виходить, «загинаючи» якомога більші податки на випивку, хотіли мати щедріші надходження до бюджету, а насправді спіймали облизня?

Та й це ще не все. Одного разу представники комбінату «Придніпровський» навідалися до друкарні видавництва «Зоря», щоб замовити етикетки для своєї горілки. А там щиро здивувалися: навіщо замовляти — треба забирати вже віддруковані!? Он їх, готових, півтора мільйона штук, а буде, як і хотіли, дев'ять мільйонів. «Придніпровці» довго кліпали очима: вони не замовляли тих етикеток. Отож, як пояснити приємний сюрприз? Утім, з'ясувалося, що сюрприз, навпаки, не з приємних: етикетки з фірмовою емблемою акціонерної компанії «Комбінат «Придніпровський» замовив... якийсь приватний підприємець.

Не секрет, що мало не 80 відсотків горілки «вітчизняного» виробництва, яку постачають у торговельну мережу, становить саморобна, підпільна. З «тіньових», так би мовити, цехів. У самісінькому центрі Дніпропетровська з ранку до вечора вирував стихійний ринок, де завжди можна було придбати горілку за ціною у два з половиною рази нижчою, ніж будь-де. Покупці знали: бо «нелегальна», і це їх влаштовувало. «Нелегальник» не сплачує шалених податків.

А тим часом держава дійсно втрачає великі гроші. Якщо колись, у застійно-застільні часи, близько тридцяти відсотків надходжень до місцевих бюджетів давав виторг від алкогольних напоїв, то нині ці надходження скоротилися до 2 — 2,5 відсотка.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Законодавство

Спершу думай про пенсію...

Як відомо, податкові відрахування та обов'язкові платежі донедавна віднесилися до другої групи черговості розрахунків. Якоюсь мірою через цю обставину потерпав передусім Пенсійний фонд, який виявлявся часто-густо крайнім в очах суб'єктів господарювання. Національний банк України вирішив поставити цьому край, прийнявши розпорядження, згідно з яким відрахування до Пенсійного фонду повинні здійснюватися одночасно з виплатою заробітної плати. Тобто в першу чергу.

... А вже потім про себе

Міністерство фінансів України затвердило порядок повернення платникам податків коштів, зарахованих до бюджетів різних рівнів понад норму. Отже, якщо платник податків має відповідне рішення суду або районної податкової інспекції, він може розраховувати на соціальну справедливість. У разі, якщо коштів для відшкодування переплачених сум бракуватиме, що дуже вірогідно, платіжна вимога фіксуватиметься на картотеці і задовольнятиметься в порядку календарної звітності.

Ідеологія буде іншою

За словами голови податкової інспекції держави Віталія Ільїна, у законі про місцеві податки і збори, проект якого готується до затвердження Верховною Радою, буде закладено нову ідеологію. Передбачається встановлювати 5 основних різновидів місцевих податків і зборів. Місцеві органи влади відтепер матимуть право самостійно встановлювати податки, залежно від економічної вигоди для своєї території.

Курси валют	Купівля			Продаж		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Луцьк	178	111	32	184	118	34,5
Кіровоград	187	123	31	190	125	38
Севастополь	178-180	114-116	33	182-185	118-120	34-36
Одеса	179	110	30	182	114	33

ЦЕ Ж ТРЕБА!

Головна державна податкова інспекція України прирівняла орендну плату за землю до податку на землю і, таким чином, дозволила зменшувати балансовий прибуток для цілей оподаткування на суму орендної плати за землю.

Плата за землю, роз'яснює ГДПІ, справляється у вигляді земельного податку або орендної плати за землю.

Балансовий прибуток платника податку для цілей оподаткування зменшується на суму земельного податку або орендної плати за землю, що використовується у сільськогосподарському чи виробничому обороті.

Прощання з Азією

Романтичні есе про європейський шлях України

КНЯЖА доба Русі Київської — невичерпна криниця ідей, осмислення яких допомагає нам утверджувати духовну незалежність України. Хіба не здивує кожного, хто уважно читає сторінки історії, той рівень освіти та культури, спираючись на який київські князі протягом віків були прикладом усій Європі? Хіба могло це статися, коли б (якщо вірити деяким нашим історикам) Русь-Україна духовно була повністю підпорядкована Візантії та її церкві?

Владики української церкви брали активну участь в Ліонському (1247) та Флорентійському (1439) соборах, котрі мали за мету об'єднання християнства. Зауважимо, що питання про об'єднання виникало завжди під час загрози азійсько-турецького або монголо-татарського наступу на Європу. Перед Ліонським собором Папа Римський відрядив францисканського монаха Джіованні Карпіні в посольство до Орди (відзначимо, що цей автор залишив цінні записи, присвячені Русі-Україні). З Карпіні мав зустріч Данило Галицький. Переговори Папи з галицько-волинським князем закінчилися пізніше прийняттям останнім королівської корони.

Ситуація різко змінилася через кілька століть, коли у 1589 році митрополита Московського було возведено в сан Патріарха і Московія стала нав'язувати сусідам ідеї псковського монаха Філофея щодо своєї особливої місії як «третього Риму», тобто єдиного наступника Константинополя (1453 року столицю Візантії завоювали турки).

Отож, ми бачимо, що в Русі-Україні постійно тривала боротьба за самобутній розвиток як світського, так і релігійного життя.

Історія — це не сума певних подій, а передусім — їх осмислення. Україна знову стоїть перед вибором: куди йти? Досвід княжої доби підказує нам випробуваний часом шлях — зберігати свою незалежність і будувати відкрите світові демократичне суспільство.

VIII. Тому й Мудрий, що знав ціну освіти

«Політика Ярослава Мудрого свідчить про те, що він вважав родинні зв'язки наріжним каменем ordo mundi (світового порядку) і вбачав у них найнадійніший засіб гарантування миру».

Ж.-П.Аріньйон, сучасний французький історик.

Ярослав — син Володимира Великого, хрестителя Русі-України. Київ не відразу підкорився йому.

Після смерті Ольги (969 р.) почав княжити її син Святослав. За його часів Русь досягла тої могутності, яку й оберігав Володимир Великий. Святослав, проте, заклав у фундамент своєї держави й перші елементи руйнації. Він зігнорував традиційне дотримування Києвом геополітичної осі «північ — південь» і спробував окреслити нові напрямки, зокрема «захід — схід». До чого це призвело? Зруйнувавши Хазарський каганат, Святослав відкрив дорогу на Київ монголо- татарам. Суперництво з Ордою закінчилося загибеллю й Святослава. Його вбили печеніги 972 року.

Ярослав, прозваний завдяки своїй діяльності Мудрим, успадкував від батька могутню державу. Щоправда, мирної передачі влади не відбулося. Володимир навіть загрожував синові походом, оскільки той, сидячи в Новгороді, не платив данину до державної скарбниці. Тирічна боротьба між братами по смерті Володимира завершилася загибеллю чотирьох претендентів на київський престол. Ще один брат Ярослава Мстислав — князь Тмуторокані (при гирлі Кубані), навіть перемігши Ярослава під Черніговом, задовольнився лівобережжям. Після його смерті Русь-Україна возз'єдналася в одне ціле.

Ярослав не був прихильником подальшого розширення кордонів києвськоруської держави. Він звернув свою увагу передовсім на внутрішню розбудову Русі і досяг у цьому небачених досі результатів. Свідчення діяльності Ярослава збереглися й до нашого часу. Найперше — це велична споруда Софії Київської. Любов до книг привела до створення першої на Русі бібліотеки. До речі, доля цієї рукописної книгозбірні досі не відома, хоча сліди її існування дійшли аж до XX століття. М.Грушевський вважав, що при дворі Ярослава Мудрого існувала навіть академія наук.

Ярослав був сучасником поглиблення розколу християнства на західне і східне. Він продовжував як і князі-попередники політику фактичного невтручання в релігійні суперечки між Візантією та Римом, підтримуючи з обома корисні стосунки.

Причини такої поведінки Ярослава, можливо, полягали у розумінні тим ситуації, яка склалася тоді навколо Русі-України. Під тиском монголо-татар колонізація пішла не на південь, куди направляли її київські князі, а на північ (там через одно-два століття зміцніють Суздальське, а потім Московське князівства). Ще могутньо стояла Візантія і перекривала вихід русичів з гирла Дніпра. Негативну роль відігравав на півдні також Крим.

Вихід Ярослав бачив насамперед у зміцненні своєї держави, розвитку освіти й культури, містобудівництві, удосконаленні системи господарських зв'язків. Київський князь зміцнював кордони Русі, закладаючи нові міста. Наприклад, нинішній Тарту засновано Ярославом. Було розширено також кордони Києва. Й нині існують в нашій столиці Ярославів Вал, Золоті Ворота тощо.

Особлива заслуга Ярослава у започаткуванні законотворення на Русі. Його «Руська Правда» увібрала в себе попередній досвід, накопичений ще за часів Олега та Ігоря. Закономірним явищем була й поява в цей період перших давньоруських письменників. Зразок високої культури — проповіді митрополита Іларіона, до речі, першого глави церкви з русичів. Таким чином Ярослав робив спроби порвати з Константинополем і мати свою незалежну церкву в могутній країні.

Європа з подивом спостерігала за Ярославовою державою, зв'язки з якою закріплювалися за допомогою шлюбів. Й досі у Франції зберігаються королівські акти, на яких стоять поряд із хрестиками (підписами неосвіченого короля Генріха I) підписи кирилицею або латиною, залишені королевою Анною — донькою Ярослава.

Християнство на Русі за Ярослава зміцнило свої позиції, розвиваючись як державна релігія. Значний внесок служителів церкви і у розвиток освіти та культури. Так, осередком знань став Києво-Печерський монастир, заснований 1015 року. За Ярослава було укладено перший літописний звід, розвивалася література, перекладацька справа.

Від автора. Уявімо на мить, куди б дійшла Русь-Україна, якщо б її провідники дивилися лише на схід, в Азію? Ми стали б союзниками монголо-татар і пішли б разом з ними, як за часів Аттили, на Європу, спустошуючи її.

А хіба не те чекає Україну після «возз'єднання» в новий союз? Може, змучені ностальгією за радянським життям, прихильники цієї ідеї гадають, що їхні діти не будуть гарматним м'ясом десь у Чечні чи Таджикистані?

Коли замислюєшся над такими питаннями, ясніше розумієш усю драматичність ситуації, но нині складається. Вакуум, який заповнюється через відсутність чітко визначеної державотворчої ідеології і постійний тиск іншомовної культури, створює в суспільстві не тільки атмосферу невпевненості в завтрашньому дні, але й поглиблює політичну нестабільність в державі, чим можуть скористатися будь-які екстремістські сили.

І думаєш: «Чому ж не надихає нинішніх провідників України на рішучі кроки діяльність Ярослава, який впевнено вів молоду державу Русь — суперницю Візантії? Який зміцнював державні кордони, будував нові міста, розвивав культуру та освіту? Який був справді мудрим, бо дбав про свій народ, чітко уявляв його майбутнє?»

***

Єдність і силу Русі-України намагався утримати й останній могутній київський князь Володимир Мономах (1113—1125). З цією метою він використовував свій дипломатичний талант (здійснив 87 поїздок лише в Європу), і військовий, і письменницький (відоме його автобіографічне «Поучення дітям»), але не зміг зупинити час — через сто років після смерті Ярослава Мудрого й майже два століття після прийняття хрещення киян Київська Русь розпалася на князівства. Особливу небезпеку для Києва становило утворення політичного центру в Суздалі. Його князі були налаштовані вороже до Києва, що й призвело до війн північної Русі з південною. Князь Андрій — син засновника Москви Юрія Долгорукого 1169 року зруйнував Київ — «горіли церкви, християн убивано, інших брано в неволю». Ще раніше Андрій Юрійович, який виріс на Суздальщині та вважав її своєю батьківщиною, викрав із Вишгорода ікону Богородиці, що й досі є головною церковною святинею Москви.

Так завершився час розквіту Русі-України. Після її розпаду естафета державності перейшла до Галицько-Волинського князівства, а від нього, в свою чергу, — до держави Богдана Хмельницького.

Дослідники, як вітчизняні, так і зарубіжні, ретельно вивчають історію Русі Київської. Більшість із них за основну причину зникнення з історичної арени могутньої країни на Дніпрі вважає відсутність єдності.

Але ж погляньмо, що відбувається в той самий період у Європі (щоправда, розширимо кут зору в часі хоча б до двох століть). На теренах від Швеції до Іспанії народжуються нові держави, виникають і розпадаються політичні союзи — триває звичайне життя, в надрах якого формуються ідеї Відродження, що принесуть людству усвідомлення нації як основи державотворення. Одне слово, відбувається те, що ми називаємо історією.

І постає закономірне питання: а може наша нинішня політична інфантильність й боязнь прийняти виклик часу насамперед від того, що ми три століття перебували в статусі колонії?

Віталій АБЛІЦОВ.

Перша дружина маестро

І М'Я Олександри Герцик я вперше зустріла на сторінках книги Мар'яненка «Минуле українського театру», де він згадує часи свого перебування у трупі М. Садовського. Пізніше прочитала про неї в енциклопедичному словнику «Полтавщина»: «Герцик Олександра Олексіївна (1886—1964) — українська актриса, дружина І.С. Козловського (до 1945 р.). Народилася у Полтаві».

Випадок допоміг дізнатися більше.

Якось Іван Семенович Козловський, з яким я листувалася, звернувся до мене з проханням довідатися, чи живе зараз у Полтаві Федір Насвєтов, і дав його адресу.

Хто ж цей Насвєтов, про якого на схилі літ згадав Іван Семенович?

І ось я у квартирі Насвєтових. Виявилося, що Ф. Насвєтов — племінник О. Герцик.

У сімейному архіві зберігається багато фотографій, і Федір Борисович та його дружина люб'язно розповіли історію родини.

... Артистичні здібності у Олександри Олексіївни виявилися дуже рано. Ще зовсім юною займалася у самодіяльному драматичному гуртку.

1906 року в Полтаві було організовано перший стаціонарний український професійний театр Миколи Садовського (згодом він осів у Києві). Там Олександра Герцик працювала з 1906 по 1909 рік.

На початку XX століття у Полтаві був побудований театр; тоді він називався Полтавським просвітницьким будинком імені Гоголя (нині кінотеатр «Колос»). З 1911 по 1918 рік при цьому театрі діяв Полтавський музичнодраматичний гурток. Керував ним видатний культурно-просвітній і громадський діяч Г. Маркевич, а О. Орел (сценічний псевдонім — Степняк) був його заступником. Олександра Герцик на той час — одна з провідних актрис. Її шанували глядачі.

Письменник і літературознавець І. Пільгук у листі до полтавського краєзнавця П. Ротача згадував: «Це першокласна артистка українського театру... Взявши від народу його духовні скарби, вона бережно користувалась ними, приковувала увагу глядачів до кожного свого слова, до кожного поруху грацйної постаті...»

На час зустрічі з Іваном Семеновичем Козловським Олександра Олексіївна була у розквіті артистичного таланту. До того ж вона була красунею і в житті, і на сцені, мала світлий розум і веселу вдачу. 1920 року вони одружилися.

Мешкали тоді у найманому будинку по вулиці Панянка, 6. У 1928 році, коли І. Козловський уже був артистом Великого театру у Москві, він купив для родини Герциків там же, на Панянці, півтораповерховий будинок (№ 7), який досі збереігся, зараз там живе син Ф. Насвєтова.

Усі в сім'ї Герциків були добрими людьми. Про це свідчить, зокрема, таке. Перший чоловік Олександри Олексіївни — Микола Орел (Степняк). Коли вони одружилися, він мав дочку Наталію від першого шлюбу. Олександра Олексіївна прожила з ним близько десяти років. Коли ж їхні шляхи розійшлися, Наталія Миколаївна залишилася в сім'ї Герциків. І жила навіть тоді, коли Олександра Олексіївна стала дружиною Козловського.

З І. Козловським Олександра Олексіївна була одружена двадцять п'ять років. Дітей у них не було. 1946 року вона повернулася з Москви до Полтави і поселилася у своєї молодшої сестри Віри Олексіївни там же, на Панянці, 7. Дбайливо доглядала за садком, за квітниками.

Дочка Наталії Миколаївни, Ірина, згодом писала: «Прижитися актриса українського театру у столиці не змогла... Про Козловського згадувала з великою приязню. Він теж її поважав і цінував, хоч мав уже другу дружину...».

Померла О. Герцик у Полтаві на 78-му році життя. Похована на Монастирському кладовищі.

Коли у 1974 році Козловський приїхав на святкування 880-річчя Полтави, він разом з Ф. Насвєтовим відвідав Монастирське кладовище, приніс квіти. Довго стояв, схиливши сиву голову, воскрешаючи у пам'яті роки далекої, неповторної юності...

Лариса ТЕСЛЕНКО, журналіст.

Полтава.

Верховенство права

УКРАЇНСЬКА ПРАВНИЧА ФУНДАЦІЯ

UKRAINIAN LEGAL FOUNDATION

Президент України **Леонід Кучма** зустрівся з членами робочої групи з розробки Цивільного кодексу України.

Буття своє Українська Правнича Фундація рахує від травня 1992 року, коли група українських та зарубіжних правників вирішила створити цей Всеукраїнський благодійний фонд. Малося на меті сприяння процесові розбудови правної держави в Україні, реформування її правної системи, утвердження на теренах незалежної України принципу верховенства Права. Ідею підтримав відомий фінансист і громадський діяч Джордж Сорос, який надав УПФ фінансову підтримку.

За чотири роки, що минули, Фундацією розроблено кілька програм, які успішно працюють, сприяють розбудові та вдосконаленню правної системи України.

Кодифікація українського законодавства

Це одна з визначальних програм УПФ. У червні 1993 року в Києві відбулася І Всеукраїнська конференція з питань кодифікації законодавства України, наприкінці того ж року в Харкові відбулася ІІ Всеукраїнська конференція, а в грудні 1995 року питання «Стан кодифікаційного процесу в Україні: системність, пріоритети, уніфікація» було розглянуто на ІІІ Всеукраїнській конференції, яка працювала у Львові.

Кодифікаційний процес в Україні набув системного, планомірного характеру. Визначальними напрямами є робота над проектами Цивільного, Цивільно-процесуального, Кримінального, Кримінально-процесуального та Адміністративного кодексів України.

Робота над проектом Цивільного кодексу, розпочата восени 1993 року, увійшла в завершальну стадію. За цей час було проведено кілька міжнародних сесій — у Києві, Нідерландах та Німеччині. 4 червня ц. р. відбулася зустріч членів робочої групи з розробки Цивільного кодексу з Президентом України Леонідом Кучмою. Він високо поцінував зусилля розробників, допомогу їм з боку Української Правничої Фундації. Президент зазначив, що він згоден, аби його вважали одним із членів робочої групи, готовий надати підтримку й допомогу, аби лиш Цивільний кодекс було прийнято якнайшвидше. Адже Цивільний кодекс часто називають другою Конституцією держави.

Кажучи про

конституційний процес в Україні,

не можна не зазначити, що Українська Правнича Фундація, особисто її президент, відомий політичний та громадський діяч Сергій Головатий мають до того безпосереднє відношення.

Одним із відомих архітекторів конституційного процесу в Україні був перший голова Конституційного Суду України, голова Наглядової ради УПФ професор Леонід Юзьков. На жаль, він не встиг скінчити розпочату справу, рано пішовши з життя. Але, як писав у поминальному слові Сергій Головатий, «учні продовжать справу Вчителя».

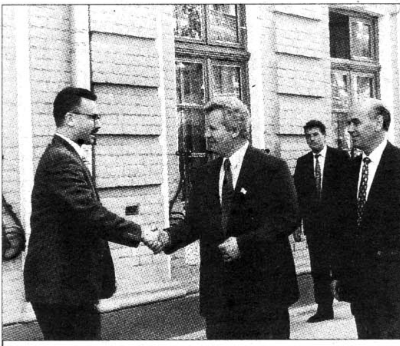
Так воно й сталося. Коли суперечності між виконавчою і законодавчою владами у нашій державі набули граничної гостроти, котра могла перейти в політичне протистояння, Сергій Головатий запропонував ідею укладання Конституційного договору. Це зняло напругу в суспільстві, дало можливість подальшого творення конституційного процесу. За підтримки Української Правничої Фундації і саме в стінах УПФ майже три місяці плідно й напружено працювала Робоча підкомісія Конституційної комісії, яка і запропонувала проект Конституції України в редакції від 24 лютого 1996 року.

Вагомим є внесок УПФ і в оприлюднення конституційних документів. Так, у видавництві УПФ «Право» вийшли друком проект Конституції України (в редакції від 24 лютого 1996 року), збірники «Конституція незалежної України», «Конституції нових держав Європи та Азії», «Історія української Конституції». Готується подарункове видання Конституції Пилипа Орлика.

Так уже розпорядилася доля, що Українська Правнича Фундація опинилася в епіцентрі творення нової конституції України. Працівники УПФ вдячні долі за це.

Всеукраїнське правниче товариство

Ідея побудови незалежної професійної організації юристів була зініційована минулого року і підтримана найбільш авторитетними та впливовими організаціями правничого спрямування: Спілкою

Під час відвідин УПФ Головою Верховної Ради України **Олександром Морозом.**

адвокатів України, Асоціацією українських правників, Спілкою юристів України, Українською нотаріальною палатою.

Фінансова підтримка реалізації програми надана з боку консорціуму «Верховенство права» (США) та Європейських комісій (у рамках програми TACIS).

З метою організаційного, технічного і фінансового забезпечення діяльності програми, об'єднання зусиль як окремих юристів, так і юридичних організацій, проведено серію регіональних семінарів у ряді міст України.

Наприкінці квітня ц. р. відбулося засідання Робочої групи, на якому було представлено проект статуту Всеукраїнського правничого товариства, сформульовано пакет принципових питань, що ближчим часом обговорюватимуться у правничих об'єднаннях. Праця зі створення Всеукраїнського правничого товариства триває.

Український центр правничих студій

Він покликаний стати осередком нової школи права в Україні. УПФ проводить цю роботу спільно з Національним університетом ім. Т. Шевченка та базі Інституту міжнародних відносин.

Перших студентів для навчання за магістерською програмою з правознавства центр прийняв у жовтні 1995 р. Протягом року студенти, котрі вже мають вищу юридичну освіту, здобудуть ступінь магістра права. Викладають у центрі кращі вітчизняні та зарубіжні фахівці. Випускники досконало опановують англійську чи французьку мову.

У найближчих планах трирічний курс для тих, хто вже має вищу гуманітарну освіту. Ці люди також здобудуть ступінь магістра права.

Нині центр набирає слухачів для навчання за програмою «Право інтелектуальної власності» з наданням кваліфікації «Спеціаліст у галузі права інтелектуальної власності» (патентознавець). Робота здійснюється за сприяння Державного патентного відомства України та державного агентства України з авторських і суміжних прав. Розрахована на слухачів, що мають вищу освіту або навчаються на 4-5 курсах вищих навчальних закладів, а також адвокатів, правників.

Центр правничої термінології, перекладів та словників

Усе почалося з утворення в структурі УПФ невеликої групи «Правничі словники України», яка займалася укладанням правничих словників різних типів. Однак уже перших кроків роботи стало ясно, що без широкої комплексної програми опрацювання української правничої термінології будь-які лексикографічні роботи у ділянці права будуть малоефективні.

В результаті копіткої, напруженої праці було видано «Російсько-українсько-англійський словник. Труднощі терміновживання», який здобув високу оцінку фахівців і склав основу подальших термінологічних робіт.

Недавно спільно з Лондонським університетом започатковано проект укладання перших в історії нашої країни українсько-англійського та англійсько-українського словників правничої термінології.

У червні 1995 р. за клопотанням УПФ Указом Президента України утворено Українську комісію з питань правничої термінології, до складу якої увійшли відомі українські правники та мовознавці.

Комісія сформувала експертні групи з опрацювання кодифікованих законодавчих актів. Зокрема, здійснено термінологічно-мовну експертизу проекту Конституції України та затверджено відповідні термінологічні нормативи, опрацьовано текст проекту Кримінального кодексу, завершується робота над термінологією проектів Цивільного, Кримінально-процесуального та Адміністративного процесуального кодексів України.

Вдале поєднання діяльності центру та комісії створило принципово нові засади для лексикографічних робіт. Якщо, як правило, словники відстають від живої мови на 10-15 років, то словники, що укладаються центром, міститимуть уже і термінологію завтрашнього законодавства України.

Український центр прав людини

Стратегічною метою діяльності центру є сприяння побудові в Україні демократичної правної держави, заснованої на засадах захисту прав людини.

Український центр прав людини діє методами, властивими громадській, неурядовій організації, а саме: формування громадської думки з проблем стану прав людини в Україні; розробка і висунення пропозицій щодо їх вирішення; взаємодія та співробітництво з неурядовими правозахисними організаціями та державою; інформаційно-просвітницька та аналітична діяльність тощо.

в Україні стає реальністю

У грудні 1994 року центр започаткував програму «Освіта в галузі прав людини для середніх шкіл України». Йдеться про запровадження викладання курсу «Права людини» в середніх школах України. На сьогодні авторськими колективами опрацьовано методичний посібник для вчителів та підручник для учнів з курсу «Права людини».

У жовтні 1994 року розпочалась робота за проектом «Українська інформаційна правозахисна мережа», який створено для налагодження контактів з правозахисними організаціями та активістами правозахисного руху в Україні, координації їх діяльності, оперативного обміну інформацією.

УЦПЛ також здійснює видавничу діяльність, зокрема, готує до друку щорічник «Права людини», журнал «Український часопис прав людини», інформаційний «Вісник».

Програма «Бібліотека»

Правнича бібліотека УПФ сьогодні добре відома. Популярністю користується її унікальний за змістом, компактно розміщений фонд з усіх галузей права.

Досить повно комплектуються українські та російські видання, до послуг читачів 99 назв українських та російських газет і журналів правничого спрямування. 60 відсотків фонду становлять зарубіжні видання.

Крім періодики, бібліотека комплектує тексти законодавчих актів, наукову, науково-популярну, навчальну, довідкову літературу, в т. ч. енциклопедичні видання, словники. У формуванні фондів велику допомогу надають правники США, Канади, Великої Британії, Німеччини, Франції, університети та коледжі цих країн. Активно сприяють становленню першої правничої бібліотеки в Україні посольства США, Канади, Великої Британії, Швеції, Інститут Східного права у Німеччині, Льєжський університет (Бельгія), Делаверський та Кембріджський університети (США), американський благочинний Фонд «Сейбр», українсько-американський фонд «Сейбр-Світло» та ін.

Нині створюється електронний каталог фонду бібліотеки, під'єднання її до мережі Інтернету.

Окрім друкованих джерел, до послуг читачів — комп'ютеризовані бази «Закон», «Податки», «Кодекси», які містять близько 17 тисяч законодавчих та нормативних актів України. Сьогодні бібліотекою користуються народні депутати України, працівники апарату Верховної Ради та Кабінету міністрів України, Адміністрації Президента України, міністерств та відомств, викладачі, аспіранти, студенти вищих навчальних закладів.

Створюється філія бібліотеки на базі Національної юридичної академії у Харкові. Попередня робота в цьому напрямі ведеться в Одесі та Львові.

Бібліотека була одним із співорганізаторів великої експозиції для народних депутатів України, учасників парламентської конференції «Україна — США», що проводилася Секретаріатом ВР України та Конгресом США.

Видавництво «Право»

Одним із пріоритетних і найперспективніших напрямів діяльності Української Правничої Фундації є видавнича програма: в рамках якої утворено видавництво УПФ «Право». Впродовж 1994-1995 років підготовлено до друку та випущено близько 20 видань. У плані на 1996 рік — майже 30 найменувань.

Передусім — це багатотомне офіційне видання «Закони України» (1990-1995), яке готується до друку Міністерством юстиції України та видається УПФ. Перший том видання презентував особисто Президент України Леонід Кучма. Цю саму серію представляє і багатотомне зібрання «Міжнародні договори України (1986-1990)», до якого увійшли документи, що стосуються права міжнародних договорів, консульських зносин, забезпечення та захисту прав людини.

Українська Правнича Фундація спільно з Верховним Судом України, Вищим арбітражним судом України започаткувала видання збірників з проблем проведення судово-правової реформи у нашій державі. Серед згаданих книг — «Законодавство України, що регулює діяльність судів та визначає статус суддів України», «Збірник постанов пленуму Верховного Суду України (1963-1995 рр.», щоквартально видається «Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України», науково-практичний часопис «Українське право» тощо.

У серії видань «Словники» вийшов друком «Російсько-українсько-англійський словник правничої термінології. Труднощі терміновживання», який містить 642 правничих терміни. Готуються до друку «Російсько-український словник правничої мови», «Російсько-український словник-довідник із судової медицини», який міститиме близько 1500 судово-медичних, медичних та правничих термінів російською мовою з перекладом та тлумаченням їх українською.

Оперативна інформація про діяльність Української Правничої Фундації міститься у бюлетені Прес-центру УПФ «Правничі вісті», який виходить українською та англійською мовами кожні два місяці.

Усі видання УПФ друкуються в Україні, високоякісно поліграфічно оформлені, мають значний попит.

Справедливий судовий процес

У 1995 році започатковано новий проект, мета якого — сприяти судовій реформі в Україні. Робота ведеться спільно з Верховним Судом України, Нідерландським Гельсінським комітетом та Центром міжнародної правничої співпраці за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Нідерландів та відповідних структур Ради Європи.

У рамках проекту проведено серію семінарів у Києві, Львові, Харкові, на яких обговорювались питання про роль та місце судді у демократичному суспільстві, проблеми організації системи судочинства, ролі та місця прокурора, адвоката у судовій процедурі.

Розбудові судової реформи в Україні, звичайно ж, присвячуються і вищезгадані видання УПФ з цієї тематики.

Центр інформації та документації Ради Європи в Україні

належить до мережі інформаційних центрів, які функціонують у столицях центрально- та східноєвропейських країн, що є членами Ради Європи. Головне завдання — ознайомлення громадськості з принципами, структурою та завданнями Ради Європи, здобутками цієї організації.

Центр, який було відкрито в Києві 15 вересня 1995 року за сприяння Української Правничої Фундації, поширює інформацію про документи Ради Європи — європейські конвенції, хартії, рекомендації Парламентської Асамблеї та Комітету Міністрів Ради Європи, здійснюючи їх переклад та видання українською мовою. Щоденна робота Центру пов'язана з інформаційним обслуговуванням відвідувачів, до послуг яких чималий бібліотечний фонд, електронна пошта, можливість користуватися мережею Інтернет.

Наукові симпозіуми та конференції

Програмою зорганізовано десятки конференцій, симпозіумів, семінарів, презентацій, «круглих столів» як національного, так і міжнародного рівнів. Великий внесок програми у проведення Першого та Другого Світового Конгресу українських юристів (1992 та 1994 рр.) Щоразу в цих заходах брали участь понад 300 делегатів, які представляли Україну, а також США, Велику Британію, Канаду, Францію, Австрію, Аргентину, Парагвай, ряд країн СНД.

Докладено чимало зусиль до запровадження в Україні церемонії «Відкриття Року Права». Згідно з Указом Президента України Леоніда Кучми згадані урочистості відбуватимуться у нашій державі щоосені. Леонід Данилович узяв участь у першій церемонії «Відкриття Року Права», котра відбулася 22 жовтня 1994 року. За традицією, яка існує в Європі, в цей день правиться Служба Божа, що звеличує ідеї Добра, Справедливості і Права, освячує обов'язок правників захищати права і свободи людини, її честь та гідність.

Після напруженої роботи не гріх і пожартувати. Зліва направо: голова Наглядової ради УПФ академік **Федір Бурчак**, член Наглядової ради УПФ, ректор Національної юридичної академії України **Василь Тацій**, голова Дорадчих зборів УПФ, перший заступник міністра юстиції України **Володимир Черниш**, член Комітету управління УПФ, голова Спілки юристів України **Валерій Євдокимов**.

Урочиста церемонія «Відкриття Року Права» в Україні. У першому ряду (зліва направо): директор УПФ з міжнародних зв'язків **Галина Фріланд**, директор Центру інформації та документації Ради Європи в Україні **Олександр Павличенко**, голова Верховного Суду України **Віталій Бойко**.

Стипендії та стажування

Програма стала у добрій нагоді юристам-практикам, молодим науковцям, студентам юридичних факультетів, які мають бажання поглиблювати знання за кордоном. Навчання передбачається як довгострокове (від року до двох), так і короткочасне. Минулого року конкурсні відбори проводились за програмами, запропонованими Центрально-Європейським університетом (Угорщина), Католицьким університетом (м. Лювен, Бельгія), Лондонським університетом (Велика Британія), Делаверським університетом (США).

З 1994 року в рамках програми «Стипендії та стажування» проводяться конкурси для випускників середніх шкіл України на право навчатися у міжнародних коледжах за системою бакалавріату. Нинішнього року конкурс витримали Артем Євстаф'єв з Дніпропетровська - стажуватиметься у міжнародному коледжі «Адріатік» (Італія); Юлія Білоус з Луганська — піде до міжнародного коледжу «Нордік» (Норвегія); Остап Меланюк зі Львова навчатиметься у коледжі «Атлантік» (Англія) та Віра Троян з Дніпропетровська — стипендіатка коледжу ім. Л.-Б. Пірсона (Канада).

Маємо вже й перших випускників. Так, Сергій Петров з Києва закінчив дворічне навчання у коледжі «Адріатік», а Олена Янчук (м. Сквира, Київська область) — у коледжі ім. Л.-Б. Пірсона. Продовжать заняття Марія Костицька зі Львова та Андрій Булинко і Оксана Козаріз із Києва.

***

За здобутками цими — наполеглива праця колективу УПФ, його керівних структур. Це, передовсім, Комітет управління, очолюваний міністром юстиції України, президентом Української Правничої Фундації, народним депутатом України Сергієм Головатим. У складі Комітету — директор УПФ з міжнародних зв'язків та нових проектів, відомий правник Галина Фріланд; голова Спілки юристів України, народний депутат України Валерій Євдокимов; професори права Анатолій Довгерт та Василь Кисіль.

У складі Наглядової ради і Дорадчих зборів УПФ — знані українські та зарубіжні правники. Серед них — науковий консультант Президента України, академік Федір Бурчак, голови комісій Верховної Ради України Володимир Буткевич та Володимир Стретович, голова Верховного Суду України Віталій Бойко, голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Притика, інші відомі люди. Серед іноземців, котрі опікуються проблемами УПФ, — суддя Верховного Суду Канади Джон Сопінка, професор Самфордського університету (США) Чарльз Коул, президент Асоціації українських юристів Америки Володимир Лупань, голова Товариства українських правників Англії Адріян Єнкала та інші.

Внесок Української Правничої Фундації у розбудову суверенної України, утвердження на її теренах принципу верховенства Права — незаперечний. Наскільки він вагомий, можна судити навіть з цієї стислої інформації.

Добірка підготовлена прес-центром Української Правничої Фундації т/ф 227-227-9

Легенди і дійсність

Віктор Шкловський і його роль в українській революції

Відомий російський письменник, з'ясовується, був учасником антигетьманського повстання в Києві 1918 року

МИ НЕ ВИПАДКОВО винесли в заголовок перефразований рядок із «Золотого теляти» Іллі Ільфа та Євгена Петрова, згадавши незабутнього Васісуалія Лоханкіна — «рафінованого російського інтелігента». Адже Михайло Булгаков дуже непривабливо описав діяльність Віктора Шкловського в революційному Києві у своїй «Білій гвардії», вивівши його під іменем Михайла Семеновича Шполянського — прапорщика, футуриста, терориста, авантюриста... Але то справа літературознавців дізнатися, що відповідає дійсності, а що є фантазією видатного російського прозаїка, який народився в Києві.

Причетність до подій в Україні була результатом справді авантюристичної вдачі Віктора Шкловського. Будучи переконаним самодержавником, він восени 1914 року пішов добровольцем на фронт захищати «єдіную, неделімую Росію». Фанатизм його був удостоєний високої нагороди — сам Лавр Корнілов вручив письменнику Георгієвський хрест 4-го ступеня. На початку 1918 року Віктор Шкловський уже зв'язаний з правими есерами, і більше того, він керує панцерними військовими частинами в плановану антибільшовицькому перевороті. Коли змовників було викрито, письменник втік до Саратова, де переховувався від більшовиків у будинку для божевільних.

У цей час в Україні влада була в руках гетьмана Павла Скоропадського — колишнього царського генерала. З надією, що гетьман врешті-решт «покладе втихомирену Україну» до ніг самодержавної Москви, у Києві збиралися російські офіцери.

У жовтні Віктор Шкловський теж опинився на берегах Дніпра. Він потрапив на службу в панцерний дивізіон гетьманської армії. Але воювати за автономну Україну, якою бачив свою батьківщину гетьман, російський письменник, зрозуміло, не збирався. Не поділяв він і поглядів тих, хто мріяв відгородитися залізною стіною від московської більшовицької хвороби, бо відкидав навіть думку про існування Росії без хлібосольної України. Тож, одержавши наказ виступити проти військ С. Петлюри, Шкловський вивів з ладу довірену йому бронетехніку. Зробив він це у спосіб, відомий будь-якому водієві, — підсипав до пального цукру.

Належність то до есерів, то до «Союзу відродження Росії», то до інших політичних організацій зрештою набридла Віктору Шкловському, і він по кризі Фінської затоки перейшов кордон тепер уже до Фінляндії.

Цікаво, що поєднанням літературних занять з політико-терористичними Віктор Шкловський, хоч як дивно, близький іншій відомі постаті російської революційної історії — Борису Савинкову. Хоча, звичайно, останній був особистістю багато значнішою і ціліснішою.

Здавалося б, втеча з України до Фінляндії (хоча В. Шкловський ще встиг пожити і в Петрограді) врятувала російського письменника від більшовицького суду. Але в Берліні саме в ті дні вийшла друком книжка керівника військової організації ЦК партії есерів Г. Семенова, в якій він відкрив таємниці терористичної діяльності есерів і де йшлося і про В. Шкловського.

На захист письменника став М. Горький, який звернувся до більшовицького уряду з проханням амністувати невдаху-авантюриста.

***

Приклад життя Віктора Шкловського — яскрава ілюстрація взаємозв'язку відсутності стійких життєвих принципів із закономірною в таких випадках еклектичною творчістю. Про що тільки не писав російський письменник (а прожив він довге творче життя), але так і не створив нічого значного. Бо служив то ідеї російського великодержавництва, то Сталіну, то...

Олег МАРТУСЬ.

Запитуєте — відповідаємо

ПРАВО НА ПІЛЬГОВИЙ ПРОЇЗД

Хочу провідати родичів, які проживають в Казахстані, але нині — це вже зарубіжжя, та й грошей на квиток треба дуже багато. Чи збереглися пільги, що їх було надано інвалідам Великої Вітчизняної війни на території колишніх союзних республік? Чи можна й надалі користуватися старим посвідченням?

Володимир ВОЙЧИШИН,
інвалід Великої Вітчизняної війни.

Рожнятів
Івано-Франківської області.

Іван БАГРАН,
учасник Великої Вітчизняної війни.

Бровари
Київської області.

Роз'яснює заступник генерального директора Укрзалізниці Михайло МАКАРЕНКО:

— 12 березня 1993 року було прийнято Тимчасову угоду країн Співдружності про перевезення пасажирів, багажу залізницею в міждержавному сполученні. Відповідно до цієї угоди 1 січня 1994 року введено в дію «Правила перевезення пасажирів, поклажі, вантажопоклажі залізницею в міждержавному сполученні».

Стаття 1 додатку № 1 до «Правил перевезення пасажирів...» поширює дію цієї угоди на інвалідів і учасників Великої Вітчизняної війни, а також на прирівняних до них осіб, котрим встановлено пільги на проїзд на відповідному транспорті.

Інвалідам Великої Вітчизняної війни 1 і 2 груп та прирівняним до них особам надається право безплатного проїзду залізницею, транспортними суднами і місцевими лініями річкового флоту на територіях держав — учасниць цієї угоди раз на рік (туди-назад) і проїзду повітряним, водним або міжміським повітряним транспортом з 50-відсотковою знижкою. Герої Радянського Союзу і особи, яких нагороджено орденом Слави трьох ступенів, мають право на безплатний проїзд один раз на рік на зазначених видах транспорту.

Інвалідам Великої Вітчизняної війни 3-ї групи та прирівняним до них особам надано 50-відсоткову знижку від вартості проїзду залізницею, водним, повітряним чи автомобільним транспортом один раз на рік. Також зберігаються сезонні пільги оплати проїзду з 1 жовтня до 15 травня інвалідам та прирівняним до них особам.

Особам, які супроводжують інвалідів Великої Вітчизняної війни 1-ї групи і прирівняних до них осіб, теж надається 50-відсоткова знижка від вартості проїзду. Учасники Великої Вітчизняної війни і прирівняні до них особи, батьки та дружини військовослужбовців, які загинули внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних при захисті колишнього СРСР, а також під час виконання інших обов'язків військової служби або внаслідок захворювання після перебування на фронті, мають право на 50-відсоткову знижку на поїздку (туди-назад) один раз на рік. Всі, хто користується наданими пільгами, за бажання можуть здійснити безплатний проїзд один раз у два роки (туди-назад) зазначеним транспортом в обмін на талони за два роки.

Згідно зі статтею 7 підставою для придбання пільгового проїзного квитка є посвідчення та листок талонів на пільговий проїзд, що їх видано відповідними органами колишнього Союзу за місцем проживання особи, за формою, що була чинна на 1 січня 1992 року.

Право на пільговий проїзд в міждержавному залізничному сполученні надається тільки за єдиними погодженими документами, будь-які інші документи для придбання пільгових квитків на проїзд в міждержавному сполученні не дійсні. Форми посвідчень і талонів, що їх запровадило Міністерство соціального захисту України, країнами СНД не визнаються, оскільки вони не погоджені з жодною із них.

Пільги на проїзд залізницею, надані різним групам населення, дійсні лише на території України.

Надання пільг на проїзд залізницею на підставі тимчасових «Правил перевезення пасажирів...», введених з 1 січня 1994 року, здійснюватиметься до підписання країнами Співдружності нового договору. Змінити правила надання пільг на проїзд, що існують в інших країнах, Кабінет міністрів, Міністерство транспорту і адміністрація залізниці України самостійно не можуть. Тому відповідні органи (Міністерство соціального захисту і військкомати) мають забезпечити своєчасну видачу інвалідам і учасникам Великої Вітчизняної війни, а також прирівняним до них особам єдиних для країн СНД погоджених талонів зразка 1992 року.

З телетайпу

«Криті аметист» для «Авіна»

У свій перший рейс вирушив «Криті аметист», збудований на Чорноморському суднобудівному заводі для грецької фірми «Авін». З Миколаєва судно вирушило до Одеси, щоб потім взяти курс на один з портів Італії.

«Криті аметист» — другий з 18 танкерів, замовлених грецькою фірмою «Авін» на найбільшій верфі України. Ці судна, спроектовані в Миколаєві, мають клас регістру Ллойда, що свідчить про високу якість продукції українських корабелів.

Купи облігацію — покатаєшся на «Шевроле»

З метою розвитку транспортної системи міста Харківський міськвиконком закупить у США сто легкових автомобілів «Шевроле». Переговори про це провів мер Харкова Євген Кушнарьов. Він повідомив, що ціна одного автомобіля 10000 доларів, однак якщо закупити всю партію, вартість буде значно нижчою. Міськвиконком сплатить відразу за всю партію. Гроші буде одержано за рахунок реалізації облігацій другої муніципальної позики, яку вже підготував міськвиконком.

Ідею муніципального таксі запозичено у Нью-Йорку. Це — приватні машини, які мають муніципальний патент і зобов'язані виконувати низку жорстких вимог щодо якості обслуговування.

Харківський міськвиконком передасть закуплені автомобілі «Шевроле» приватним особам для експлуатації на умовах лізингу. Можна сподіватися, що вже наприкінці року такі таксі з'являться на вулицях Харкова.

Харківські власті планомірно розвивають транспортну мережу міста, використовуючи два фінансових механізми: залучення стартових сум за рахунок муніципальної позики (перша позика дала змогу придбати автобуси) і передача техніки фірмам або приватним особам на умовах лізингу.

Заспіваємо «На хвилях Світязя»

Своєрідною Меккою найпопулярніших виконавців має стати цього літа Волинь: в липні на найбільшому озері України — Світязі народиться новий фестиваль «На хвилях Світязя». Ініціатором нового фестивалю є керівник відомої в Україні і за рубежем творчої фірми «Ідея» Віталій Іваницький з Луцька.

На цьому фестивалі українська естрадна пісня буде головною дієвою особою, невіддільною від фольклорної основи. На конкурсі не буде вікових обмежень, як і обмежень щодо «послужного списку», кількості учасників. Головна умова — таланти, які себе проявили в різних жанрах: популярній пісні, рок-музиці, авторській пісні та співанні поезії, українському джазі. Саме в усіх цих видах і буде представлена конкурсна програма. Готуйтесь, конкурсанти!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописів не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 219 065

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311121.